

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 25 września 2026 r.

Poz. 1252

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 1 września 2026 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461 oraz z 2026 r. poz. 912) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572), z uwzględnieniem stanu prawnego na dzień 23 sierpnia 2026 r. oraz zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1717);
- 2) ustawą z dnia 5 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1659);
- 3) ustawą z dnia 11 czerwca 2026 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych w sprawach rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych albo załatwianych milcząco (Dz. U. poz. 875).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 54–78 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572), które stanowią:

„Art. 54. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 858, 859, 1222 i 1473) w art. 3a:

1)w § 1:

- a) we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „a także uznanego przez jednostkę samorządu terytorialnego zwrotu do budżetu państwa całej nienależnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, o którym mowa w art. 37a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 oraz z 2023 r. poz. 1586 i 2005),”;
  - b) uchyla się pkt 14;
- 2) w § 2 w pkt 1 skreśla się wyrazy „w oświadczeniu, o którym mowa w art. 37a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,”.

Art. 55. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4c w ust. 3 w pkt 1 wyrazy „ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 356)” zastępuje się wyrazami „ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572)”;
- 2) w art. 4d w pkt 1 wyrazy „ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego” zastępuje się wyrazami „ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego”.

Art. 56. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70, 1313 i 2291) w art. 7 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Z tytułu zwolnienia, o którym mowa w ust. 2 pkt 5a, jednostkom samorządu terytorialnego przysługuje z budżetu państwa zwrot utraconych dochodów za przedmioty opodatkowania, które podlegają opodatkowaniu i nie są z niego zwolnione na podstawie innych przepisów niniejszej ustawy.”.

Art. 57. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, 232, 854, 858, 859 i 863) w art. 22j:

1) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Podatnicy będący mikroprzedsiębiorcami, małymi lub średnimi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców mogą indywidualnie ustalić stawki amortyzacyjne dla wytworzonych we własnym zakresie środków trwałych będących budynkami (lokalami) niemieszkalnymi i budowlami, zaliczonymi do grupy 1 i 2 Klasyfikacji, po raz pierwszy wprowadzonych do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych danego podatnika, w przypadku gdy ten środek trwały znajduje się na obszarze:

- 1) gminy zlokalizowanej w powiecie lub miasta na prawach powiatu, w których przeciętna stopa bezrobocia wynosi co najmniej 120 % przeciętnej stopy bezrobocia w kraju, oraz
- 2) gminy lub miasta na prawach powiatu, w których indywidualny wskaźnik zamożności gminy lub miasta na prawach powiatu jest mniejszy niż 100 % wskaźnika zamożności wszystkich gmin lub miast na prawach powiatu.”;

2) w ust. 10 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przez przeciętną stopę bezrobocia w powiecie rozumie się także przeciętną stopę bezrobocia w mieście na prawach powiatu.”;

3) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Przez indywidualny wskaźnik zamożności gminy lub miasta na prawach powiatu i wskaźnik zamożności wszystkich gmin lub miast na prawach powiatu, o których mowa w ust. 7 pkt 2, rozumie się odpowiednio wskaźniki w rozumieniu art. 24 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572), stanowiące podstawę do wyliczenia kwot potrzeb wyrównawczych na rok bezpośrednio poprzedzający rok, w którym wystąpiło zdarzenie określone w ust. 9.”.

Art. 58. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2805 oraz z 2024 r. poz. 232, 854 i 1222) w art. 16j:

1) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Podatnicy będący mikroprzedsiębiorcami, małymi lub średnimi przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców mogą indywidualnie ustalić stawki amortyzacyjne dla wytworzonych we własnym zakresie środków trwałych będących budynkami (lokalami) niemieszkalnymi i budowlami, zaliczonymi do grupy 1 i 2 Klasyfikacji, po raz pierwszy wprowadzonych do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych danego podatnika, w przypadku gdy ten środek trwały znajduje się na obszarze:

- 1) gminy zlokalizowanej w powiecie lub miasta na prawach powiatu, w których przeciętna stopa bezrobocia wynosi co najmniej 120 % przeciętnej stopy bezrobocia w kraju, oraz
- 2) gminy lub miasta na prawach powiatu, w których indywidualny wskaźnik zamożności gminy lub miasta na prawach powiatu jest mniejszy niż 100 % wskaźnika zamożności wszystkich gmin lub miast na prawach powiatu.”;

2) w ust. 10 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przez przeciętną stopę bezrobocia w powiecie rozumie się także przeciętną stopę bezrobocia w mieście na prawach powiatu.”;

3) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Przez indywidualny wskaźnik zamożności gminy lub miasta na prawach powiatu i wskaźnik zamożności wszystkich gmin lub miast na prawach powiatu, o których mowa w ust. 7 pkt 2, rozumie się odpowiednio wskaźniki w rozumieniu art. 24 ust 3 i 4 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572), stanowiące podstawę do wyliczenia kwot potrzeb wyrównawczych na rok bezpośrednio poprzedzający rok, w którym wystąpiło zdarzenie określone w ust. 9.”.

Art. 59. W ustawie z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. Prezes izby przekazuje informację o stwierdzonych nieprawidłowościach w zakresie:

- 1) danych przyjmowanych do ustalenia potrzeb finansowych, o których mowa w ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572) – organom ustalającym te potrzeby;
- 2) rozliczeń dotacji celowych – organom dokonującym podziału tych środków.”.

Art. 60. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. poz. 872, z późn. zm.^{a)}) w art. 85 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Dochody miast na prawach powiatu z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych oraz subwencji ogólnej stanowią dochód gminy z przeznaczeniem na wydatki związane z realizacją zadań gminnych i powiatowych.”.

Art. 61. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 151 w ust. 3 wyrazy „ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 356)” zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572)”;
- 2) w art. 155 w ust. 2 wyrazy „art. 87 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego” zastępuje się wyrazami „art. 53 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego”.

Art. 62. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475, 742, 858, 863 i 1089) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 9 w ust. 2c wyrazy „art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267, z 2023 r. poz. 1586 i 2005 oraz z 2024 r. poz. 123)” zastępuje się wyrazami „art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572)”;
- 2) w art. 108g w ust. 4 wyrazy „art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego” zastępuje się wyrazami „art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego”.

Art. 63. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1420) w art. 49 w ust. 1 wyrazy „w roku poprzedzającym rok bazowy w rozumieniu ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 356)” zastępuje się wyrazami „w roku bazowym w rozumieniu ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572)”.

Art. 64. W ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 oraz z 2024 r. poz. 834, 1222 i 1473) w art. 26 w ust. 6 wyrazy „ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572)”.

Art. 65. W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2024 r. poz. 1446 i 1473) w art. 22c w ust. 7 wyrazy „ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 356)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572)”.

^{a)} Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. poz. 1126, z 2000 r. poz. 70, 136, 228, 239, 632, 1041 i 1312, z 2001 r. poz. 497, 1084, 1194 i 1623, z 2009 r. poz. 206 oraz z 2016 r. poz. 2260.

Art. 66. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 38b uchyla się pkt 3;
- 2) w art. 50 w ust. 6 w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
„10) wydatków w części budżetu państwa „subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego”.”;
- 3) w art. 249 w ust. 4 uchyla się pkt 4.

Art. 67. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 oraz z 2024 r. poz. 721) w art. 37f w § 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wójt gminy wiejskiej lub miejsko-wiejskiej ujętej w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju, o którym mowa w art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, według stanu na dzień 1 stycznia roku, w którym przeprowadzane są wybory, w dniu wyborów organizuje bezpłatny gminny przewóz pasażerski dla wyborców ujętych w spisie wyborców w stałym obwodzie głosowania położonym na obszarze danej gminy, jeżeli w ramach tej gminy:”.

Art. 68. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 152 i 858) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 50 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
„1. Na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych SIO zawartych w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, zbiorach danych innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, zbiorach danych uczniów oraz zbiorach danych nauczycieli, według stanu na dzień 15 czerwca danego roku są sporządzane:
  - 1) zestawienia zawierające dane dotyczące liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli, niezbędne do dokonania podziału kwoty potrzeb oświatowych między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego;
  - 2) zestawienia zawierające dane dotyczące liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez ministrów.2. Zestawienia, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są udostępniane w bazie danych SIO jednostkom samorządu terytorialnego.”;
- 2) w art. 91 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. W bazie danych SIO rejestruje się datę modyfikacji danych, a w przypadku modyfikacji danych stanowiących podstawę podziału kwoty potrzeb oświatowych między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, rejestrowana jest historia zmian.”.

Art. 69. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 742, 743 i 858) w art. 197 w ust. 7 wyrazy „art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 oraz z 2023 r. poz. 1586 i 2005)” zastępuje się wyrazami „art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572)”.

Art. 70. W ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2024 r. poz. 1410) w art. 51 ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. Do podstawowych dochodów podatkowych, o których mowa w ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572), przyjmuje się dochód z podatku od nieruchomości, który gmina uzyskała od elektrowni jądrowej, w wysokości pomniejszonej o opłatę przekazaną na rzecz gmin z nią graniczących, o której mowa w art. 50 ust. 1.

3. Do dochodu z podatku od nieruchomości od elektrowni jądrowej, o którym mowa w ust. 2, przyjmuje się także dochód, który gmina może uzyskać z tego podatku, stosując do jego obliczenia górne granice stawek podatku obowiązujące w danym roku oraz skutki finansowe wynikające z zastosowania ulg podatkowych przewidzianych w przepisach prawa podatkowego oraz ulg w spłacie zobowiązań podatkowych w postaci umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych – w wysokości 50 % skutków finansowych tych ulg.

4. Do podstawowych dochodów podatkowych, o których mowa w ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, przyjmuje się dochód z opłaty, o której mowa w art. 50 ust. 1.”.

Art. 71. W ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923) w art. 9 w ust. 5 wyrazy „art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 oraz z 2023 r. poz. 1586)” zastępuje się wyrazami „art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572)”.

Art. 72. W ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. z 2022 r. poz. 2578) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Art. 52. 1. Wysokość udziału związku metropolitalnego w podatku dochodowym od osób fizycznych, od dochodów podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze związku metropolitalnego, wynosi 0,49 %.

2. Kwotę rocznego dochodu związku metropolitalnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych ustala się, mnożąc, zwaloryzowane zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572), dochody podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze związku metropolitalnego za rok bazowy, przez 0,49 %.

3. Dochody związku metropolitalnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych przekazuje Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy na rachunek bankowy związku w dwunastu równych ratach miesięcznych, w terminie do 25. dnia każdego miesiąca.”;

2) w art. 53:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Część stałą składki rocznej ustala się dla gmin, niebędących miastami na prawach powiatu, wchodzących w skład związku metropolitalnego, mnożąc 0,24 % przez dochód gminy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustalony na rok budżetowy.”;

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Część stałą składki rocznej ustala się dla miast na prawach powiatu wchodzących w skład związku metropolitalnego, mnożąc 0,19 % przez dochód miasta na prawach powiatu z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustalony na rok budżetowy.”.

Art. 73. W ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 754 i 1562) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) liczbie mieszkańców – należy przez to rozumieć liczbę mieszkańców zamieszkałych na obszarze odpowiednio danej jednostki samorządu terytorialnego oraz kraju, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy, ustaloną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do dnia 31 maja roku bazowego;”;

b) po pkt 23 dodaje się pkt 23a w brzmieniu:

„23a) przewidzianej kwocie potrzeb oświatowych – należy przez to rozumieć przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego ustaloną na podstawie art. 26 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572), zwanej dalej „ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego”;”;

c) w pkt 35 wyrazy „art. 20 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego” zastępuje się wyrazami „art. 24 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego”;

d) w pkt 36 wyrazy „art. 22 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego” zastępuje się wyrazami „art. 24 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego”;

e) po pkt 36 dodaje się pkt 36a w brzmieniu:

„36a) internacie – należy przez to rozumieć internat, o którym mowa w art. 107 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;”;

2) w art. 3 w ust. 1 wyrazy „ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego” zastępuje się wyrazami „ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego”;

3) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:

„Kwota potrzeb oświatowych”;

- 4) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. Sposób ustalania łącznej kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego oraz sposób jej podziału między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego określają przepisy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.”;

- 5) użyte w art. 8 w ust. 1 i w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w pkt 1 i 2, w art. 31 w ust. 1 i 1a, w art. 31a w ust. 1, w art. 43 w ust. 1 w pkt 2, w art. 45 we wprowadzeniu do wyliczenia, w pkt 1 i 2 oraz w art. 50 w ust. 1 w pkt 3, 5 i 6, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „kwota przewidziana w części oświatowej subwencji ogólnej” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami „przewidziana kwota potrzeb oświatowych”;

- 6) w art. 8 w ust. 2:

- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) środków przeznaczonych w roku budżetowym na prowadzenie przedszkoli specjalnych, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych specjalnych, szkół specjalnych i placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego”;

- b) w pkt 3 objaśnienia symboli S_{SI} , S_{SIN} i S otrzymują brzmienie:

„ S_{SI} – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów oddziałów specjalnych i oddziałów integracyjnych w tych szkołach,

S_{SIN} – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oddziałów specjalnych i oddziałów integracyjnych w tych szkołach, w zakresie wynikającym z posiadania przez tych uczniów orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego,

S – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tych szkołach.”;

- 7) użyte w art. 12 w ust. 1 w pkt 3, 5 i 6, w ust. 2 w pkt 3, 5 i 6 oraz w ust. 3 w pkt 3 i 4, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „kwota przewidziana na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami „przewidziana na rok budżetowy kwota potrzeb oświatowych”;

- 8) w art. 14:

- a) w ust. 1 objaśnienia symboli S_{t-1} i LuS_{t-1} otrzymują brzmienie:

„ S_{t-1} – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi, bez uwzględnienia przewidzianej kwoty potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na wychowanków internatów w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,

LuS_{t-1} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, przyjętą do naliczenia kwoty potrzeb oświatowych ustalonej na podstawie art. 26 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,”

- b) w ust. 2 objaśnienia symboli S_{t-1} i LuS_{t-1} otrzymują brzmienie:

„ S_{t-1} – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu będących szkołami specjalnymi, bez uwzględnienia przewidzianej kwoty potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na wychowanków internatów w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu będących szkołami specjalnymi,

LuS_{t-1} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, przyjętą do naliczenia kwoty potrzeb oświatowych ustalonej na podstawie art. 26 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego szkołach danego typu, będących szkołami specjalnymi,”

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do przewidzianej kwoty potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w ust. 1 i 2, wlicza się środki, o których mowa w art. 34 ust. 3 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w części stanowiącej wydatki bieżące związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 11 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo oświatowe.”;

- 9) w art. 15 wyrazy „kwocie przewidzianej na takie dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju w części oświatowej subwencji ogólnej” zastępuje się wyrazami „przewidzianej kwocie potrzeb oświatowych na takie dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju”;
- 10) użyte w art. 16 w ust. 1–3 oraz w art. 17 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 2–5, w różnym przypadku, wyrazy „kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „przewidziana kwota potrzeb oświatowych na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola”;
- 11) użyte w art. 18 w ust. 1–3 oraz w art. 19 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 2–5, w różnym przypadku, wyrazy „kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „przewidziana kwota potrzeb oświatowych na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej”;
- 12) użyte w art. 20 w ust. 1 i 2 oraz w art. 21 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 2–4 wyrazy „kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej” zastępuje się wyrazami „przewidziana kwota potrzeb oświatowych na takiego ucznia niepełnosprawnego innej formy wychowania przedszkolnego”;
- 13) użyte w art. 25 w ust. 1–4 oraz w art. 26 w ust. 1 i 2, w różnym przypadku, wyrazy „kwota przewidziana na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „przewidziana kwota potrzeb oświatowych na takiego ucznia”;
- 14) użyte w art. 25 w ust. 5 w części wspólnej i w art. 26 w ust. 5 w części wspólnej wyrazy „kwocie przewidzianej na takiego ucznia, niebędącego uczniem niepełnosprawnym, w części oświatowej subwencji ogólnej” zastępuje się wyrazami „przewidzianej kwocie potrzeb oświatowych na takiego ucznia, niebędącego uczniem niepełnosprawnym,”;
- 15) użyte w art. 25 w ust. 8 i 9 oraz w art. 26 w ust. 8, w różnym przypadku, wyrazy „kwota przewidziana na takiego wychowanka internatu w części oświatowej subwencji ogólnej” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „przewidziana kwota potrzeb oświatowych, na takiego wychowanka internatu,”;
- 16) użyte w art. 28 w ust. 1–3 i w art. 29 w ust. 1 i 2, w różnym przypadku, wyrazy „kwota przewidziana na takiego wychowanka w części oświatowej subwencji ogólnej” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „przewidziana kwota potrzeb oświatowych na takiego wychowanka”;
- 17) w art. 30 wyrazy „kwocie przewidzianej na takiego uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w części oświatowej subwencji ogólnej” zastępuje się wyrazami „przewidzianej kwocie potrzeb oświatowych na takiego uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych”;
- 18) w art. 35 w ust. 5 w pkt 4 objaśnienia symboli S_{SI} , S_{SIN} , S_{ON} , S_{ONN} i S otrzymują brzmienie:
  - „ S_{SI} – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów oddziałów specjalnych i oddziałów integracyjnych w tej szkole,
  - S_{SIN} – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oddziałów specjalnych i oddziałów integracyjnych tej szkoły, w zakresie wynikającym z posiadania przez tych uczniów orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego,
  - S_{ON} – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oddziałów niebędących oddziałami specjalnymi albo oddziałami integracyjnymi i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tej szkole,

- S_{ONN} – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oddziałów niebędących oddziałami specjalnymi albo oddziałami integracyjnymi i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tej szkole, w zakresie wynikającym z posiadania przez tych uczniów oraz uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczeń o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych,
- S – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tej szkole.”;

19) w art. 39 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 21 ust. 1, art. 25 ust. 3 i 8 oraz art. 28 ust. 1 i 3, w odniesieniu do przewidzianej kwoty potrzeb oświatowych – w wysokości wyższej niż określona odpowiednio w art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 21 ust. 1, art. 25 ust. 3 i 8 oraz art. 28 ust. 1 i 3, w odniesieniu do przewidzianej kwoty potrzeb oświatowych;”;

20) w art. 50 w ust. 2 wyrazy „kwotę dotacji, o której mowa w art. 53 ust. 1, przewidzianej na ucznia na dany rok budżetowy” zastępuje się wyrazami „przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych na ucznia określoną na dany rok budżetowy dla gminy prowadzącej placówkę wychowania przedszkolnego, do której uczęszcza ten uczeń”;

21) użyte w art. 51 w ust. 1–9 wyrazy „kwotę dotacji, o której mowa w art. 53 ust. 1, przewidzianej” zastępuje się wyrazami „przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla gminy dotującej”;

22) uchyla się rozdział 6;

23) w art. 110 w ust. 1 uchyla się pkt 8–10.

Art. 74. W ustawie z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg (Dz. U. z 2023 r. poz. 1983 oraz z 2024 r. poz. 1473) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wysokość dofinansowania ustala się, biorąc pod uwagę indywidualny wskaźnik zamożności jednostki samorządu terytorialnego danej kategorii, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572), pomnożony przez przeliczeniową liczbę mieszkańców tej jednostki, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, i powiększony o przysługującą danej jednostce samorządu terytorialnego subwencję ogólną, podzielony przez przeliczeniową liczbę mieszkańców tej jednostki, w stosunku do sumy indywidualnych wskaźników zamożności jednostek danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego pomnożonych przez przeliczeniowe liczby mieszkańców tych jednostek i powiększonej o sumę przysługującej im subwencji ogólnej, podzielonej przez przeliczeniową liczbę mieszkańców jednostek samorządu terytorialnego danej kategorii.”;

b) w ust. 3 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) subwencja ogólna ustalona na rok poprzedzający rok budżetowy;

2) przeliczeniowa liczba mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego i kraju, według stanu na dzień 31 grudnia roku bazowego, ustalona przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie art. 25 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.”;

2) w art. 16a:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wysokość dofinansowania zadania obwodnicowego ustala się, biorąc pod uwagę średni dochód gmin, powiatów i miast na prawach powiatu na mieszkańca podregionu, na terenie których jest planowana realizacja danego zadania obwodnicowego, w stosunku do średniego dochodu gmin, powiatów i miast na prawach powiatu na mieszkańca kraju.”;

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Średni dochód gmin, powiatów i miast na prawach powiatu na mieszkańca podregionu oblicza się, dzieląc dochody podatkowe podregionu przez liczbę jego mieszkańców.

5. Kwotę dochodów podatkowych podregionu oblicza się jako sumę indywidualnych wskaźników za-
możności jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 1 października
2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, pomnożonych przez przeliczeniową liczbę miesz-
kańców danej jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 25 tej ustawy.”,

c) ust. 7–9 otrzymują brzmienie:

„7. Średni dochód gmin, powiatów i miast na prawach powiatu na mieszkańca kraju oblicza się, dzieląc
kwotę dochodów podatkowych wszystkich podregionów, o której mowa w ust. 5, przez liczbę mieszkańców
kraj.

8. Przy obliczaniu dochodów podatkowych i liczby mieszkańców bierze się pod uwagę dochody podat-
kowe i liczbę mieszkańców gmin, powiatów i miast na prawach powiatu, z wyłączeniem miast na prawach
powiatu będących siedzibą wojewody lub sejmiku województwa.

9. Podstawę wyliczenia średnich dochodów gmin, powiatów i miast na prawach powiatu, o których
mowa w ust. 2, stanowi liczba mieszkańców zamieszkałych na obszarze danej jednostki samorządu teryto-
rialnego, według stanu na dzień 31 grudnia roku bazowego, ustalona przez Prezesa Głównego Urzędu Staty-
stycznego do dnia 31 maja następnego roku.”.

Art. 75. W ustawie z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 296, 863
i 1089) w art. 10 wyrazy „art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorial-
nego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267, z 2023 r. poz. 1586 i 2005 oraz z 2024 r. poz. 123)” zastępuje się wyrazami „art. 10
ust. 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572)”.

Art. 76. W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na
terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.^{b)}) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 w pkt 6 wyrazy „art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu
terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 oraz z 2023 r. poz. 1586 i 2005)” zastępuje się wyrazami „art. 45 ust. 2
ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572)”;

2) w art. 50:

a) w ust. 6 wyrazy „W latach 2023–2025” zastępuje się wyrazami „W latach 2023 i 2024”;

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. W roku 2025 w celu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań
oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywa-
telami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie
niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy
przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z dzia-
łaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa:

1) rezerwa na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 34 ust. 1
ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, może ulec zwięk-
szeniu o środki pochodzące z budżetu państwa;

2) jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymać środki z Funduszu; przepis art. 34 ust. 8 ustawy
z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego stosuje się odpowied-
nio.”,

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Do podziału środków, o których mowa w ust. 6a, nie stosuje się wyłączenia zadań, o których mowa
w art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.”,

d) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Przy podziale środków, o których mowa w ust. 6a, nie uwzględnia się obywateli Ukrainy, o których
mowa w ust. 6a, kształcących się w niepublicznych szkołach podstawowych dla dorosłych, niepublicznych
liceach ogólnokształcących dla dorosłych, niepublicznych branżowych szkołach II stopnia lub niepublicz-
nych szkołach policealnych.”;

^{b)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 232, 834, 854, 858, 1089 i 1222.

- 3) użyte w art. 50a i art. 52a wyrazy „art. 50 ust. 6” zastępuje się wyrazami „art. 50 ust. 6 i 6a”;
- 4) art. 50ba otrzymuje brzmienie:

„Art. 50ba. W roku 2025 przy podziale łącznej kwoty potrzeb oświatowych między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, nie uwzględnia się dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, za okres od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 30 września 2025 r.”;

- 5) w art. 50c:

- a) w ust. 10:

– objaśnienia symboli WbU_{t-1} , S_{t-1} i LuS_{t-1} otrzymują brzmienie:

„ WbU_{t-1} – poniesione w 2025 r. – w okresie, w którym jednostka samorządu terytorialnego otrzymała wsparcie, o którym mowa w art. 50 ust. 6a – z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, inne niż wymienione w $WbUE_{t-1}$, WbI_{t-1} i WbP_{t-1} wydatki bieżące na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi, związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami, będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa,

S_{t-1} – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego w 2025 r. na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi, bez uwzględnienia przewidzianej kwoty potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na wychowanków internatów w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,

LuS_{t-1} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, przyjętą do określenia kwoty potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego w 2025 r. w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi,”

– objaśnienie symbolu Lu_{t-1} otrzymuje brzmienie:

„ Lu_{t-1} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września 2025 r., w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego szkołach danego typu, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędących szkołami specjalnymi, z wyłączeniem dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, na których jednostka samorządu terytorialnego otrzymała w 2025 r. wsparcie, o którym mowa w art. 50 ust. 6a.”,

b) w ust. 11:

– objaśnienia symboli WbU_{t-1} , S_{t-1} i LuS_{t-1} otrzymują brzmienie:

„ WbU_{t-1} – poniesione w 2025 r. – w okresie, w którym jednostka samorządu terytorialnego otrzymała wsparcie, o którym mowa w art. 50 ust. 6a – z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, inne niż wymienione w $WbUE_{t-1}$, WbI_{t-1} i WbP_{t-1} wydatki bieżące na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu będących szkołami specjalnymi, związane z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa,

S_{t-1} – przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego w 2025 r. na prowadzenie przez tę jednostkę szkół danego typu będących szkołami specjalnymi, bez uwzględnienia przewidzianej kwoty potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego na wychowanków internatów w prowadzonych przez tę jednostkę szkołach danego typu będących szkołami specjalnymi,

LuS_{t-1} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, przyjętą do określenia kwoty potrzeb oświatowych dla jednostki samorządu terytorialnego w 2025 r. w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego szkołach danego typu będących szkołami specjalnymi,”

– objaśnienie symbolu Lu_{t-1} otrzymuje brzmienie:

„ Lu_{t-1} – liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września 2025 r., w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego szkołach danego typu będących szkołami specjalnymi, z wyłączeniem dzieci i uczniów, na których jednostka samorządu terytorialnego otrzymała w 2025 r. wsparcie, o którym mowa w art. 50 ust. 6a, będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie niniejszej ustawy albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.”

Art. 77. W ustawie z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1720) w art. 12 w pkt 6, w art. 11a w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) w przypadku jednostki samorządu terytorialnego będącej organizatorem – indywidualny wskaźnik zamożności, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572), a w przypadku związku jednostek samorządu terytorialnego – średnią arytmetyczną indywidualnych wskaźników zamożności jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład związku;”

Art. 78. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2005) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) po art. 29 dodaje się art. 29a w brzmieniu:

„Art. 29a. 1. Prowadzone przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego oraz osobę fizyczną branżowe centrum umiejętności otrzymuje z budżetu powiatu będącego dla tego centrum organem rejestrującym dotację w wysokości równej przewidzianej kwocie potrzeb oświatowych, związanej z dofinansowaniem funkcjonowania tego centrum, dla powiatu.

2. Branżowe centra umiejętności, niezależnie od dotacji, o której mowa w ust. 1, otrzymują na każdego ucznia objętego branżowym szkoleniem zawodowym dotację z budżetu powiatu będącego dla tych centrów organem rejestrującym w wysokości równej przewidzianej kwocie potrzeb oświatowych na takiego ucznia dla powiatu.

3. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 2, dla branżowych centrów umiejętności jest ustalana jako iloczyn przewidzianej kwoty potrzeb oświatowych na takiego ucznia objętego branżowym szkoleniem zawodowym dla powiatu oraz liczby dni trwania branżowego szkolenia zawodowego w tym centrum, z wyłączeniem dni, w których to szkolenie nie jest prowadzone, podzielony przez liczbę dni w roku budżetowym. Dotację ustala się w wysokości przewidzianej kwoty potrzeb oświatowych w roku budżetowym, w którym rozpoczyna się branżowe szkolenie zawodowe.”;

3) w art. 33:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Dotacje, o których mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28, art. 29, art. 30–31a i art. 32, są przekazywane pod warunkiem, że:”;

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego, szkoła oraz placówka, o której mowa w art. 2 pkt 6–8 ustawy – Prawo oświatowe, przekażą dane do systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 15 czerwca roku bazowego oraz na dzień 30 września roku bazowego – w przypadku dotacji, o których mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28, art. 29, art. 30–31a i art. 32;”;

b) w ust. 4 wyrazy „art. 28–31a i art. 32” zastępuje się wyrazami „art. 28, art. 29, art. 30–31a i art. 32”;;

2) uchyla się art. 26;

3) po art. 33 dodaje się art. 33a w brzmieniu:

„Art. 33a. Przepis art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy do dotacji na 2026 r.”;

4) w art. 38 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) art. 4 pkt 1 i pkt 2 w zakresie art. 28 ust. 6 pkt 10, art. 10 pkt 1 i pkt 2 w zakresie art. 29a ust. 2 i 3, pkt 3–9, pkt 10 lit. a i pkt 11 oraz art. 33a, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.”;

2) art. 46 ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1717), który stanowi:

„Art. 46. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem art. 19 pkt 7 w zakresie art. 43a, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 9 września 2024 r.”;

3) art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1659), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

4) art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 11 czerwca 2026 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych w sprawach rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych albo załatwianych milcząco (Dz. U. poz. 875), które stanowią:

„Art. 21. 1. Przepisy art. 22 ust. 1a i 1b ustawy zmienianej w art. 17 stosuje się w sprawach umorzenia należności wszczętych na wniosek o umorzenie zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej składany przez wnioskodawcę w roku podatkowym, który rozpoczyna się najwcześniej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. W sprawach wszczętych na wniosek o umorzenie zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej, o którym mowa w art. 67a § 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 6, złożony przez wnioskodawcę do końca roku podatkowego poprzedzającego rok podatkowy rozpoczynający się najwcześniej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przepisów art. 22 ust. 1a i 1b ustawy zmienianej w art. 17 nie stosuje się.

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *W. Czarzasty*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 1 września 2026 r. (Dz. U. poz. 1252)

USTAWA

z dnia 1 października 2024 r.

o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) zasady ustalania i przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego dochodów własnych, subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa;
- 3) zasady ustalania potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego i ich finansowania.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) dochodach podatników podatku dochodowego od osób fizycznych – rozumie się przez to:
  - a) dochody podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, stanowiące różnicę między osiągniętymi przychodami a poniesionymi kosztami uzyskania przychodów, do których mają zastosowanie zasady opodatkowania, o których mowa w art. 27 lub art. 30c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592, 779, 846, 1079 i 1098),
  - b) kwalifikowane dochody, o których mowa w art. 30ca ust. 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,
  - c) kwotę odpowiadającą 14 % przychodów podatników objętych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, do których mają zastosowanie zasady opodatkowania określone w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 843 oraz z 2026 r. poz. 779 i 1098)– bez uwzględnienia dochodów (przychodów) wolnych (zwolnionych) od podatku;
- 2) dochodach podatników podatku dochodowego od osób prawnych – rozumie się przez to dochody podatników podatku dochodowego od osób prawnych pomniejszone o dochody (przychody) wolne (zwolnione) od podatku;
- 3) jednostce samorządu terytorialnego – rozumie się przez to gminę niebędącą miastem na prawach powiatu, zwaną dalej „gminą”, miasto na prawach powiatu, powiat i województwo;
- 4) kategoriach jednostek samorządu terytorialnego – rozumie się przez to odpowiednio:
  - a) wszystkie gminy,
  - b) wszystkie miasta na prawach powiatu,
  - c) wszystkie powiaty,
  - d) wszystkie województwa;
- 5) liczbie mieszkańców – rozumie się przez to liczbę mieszkańców zamieszkałych na obszarze odpowiednio danej jednostki samorządu terytorialnego, danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego oraz kraju, według stanu na dzień 31 grudnia roku bazowego, ustaloną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok budżetowy;
- 6) nowych jednostkach samorządu terytorialnego – rozumie się przez to jednostki samorządu terytorialnego, które zostały utworzone lub których granice uległy zmianie po dniu 31 grudnia roku bazowego;
- 7) podatniku podatku dochodowego od osób prawnych posiadającym siedzibę na obszarze jednostki samorządu terytorialnego – rozumie się przez to także podatnika podatku dochodowego od osób prawnych, mającego siedzibę lub zarząd poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzącego działalność poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład, o którym mowa w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 554, 779, 846 i 912);

- 8) przewodniczącym zarządu jednostki samorządu terytorialnego – rozumie się przez to odpowiednio wójta, burmistrza, prezydenta miasta, starostę i marszałka województwa;
- 9) reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego – rozumie się przez to przedstawicieli samorządu terytorialnego w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 10) roku bazowym – rozumie się przez to rok poprzedzający o dwa lata rok budżetowy;
- 11) roku budżetowym – rozumie się przez to rok, na który jest uchwalana ustawa budżetowa.

Art. 3. 1. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego są:

- 1) dochody własne;
- 2) subwencja ogólna;
- 3) dotacje celowe z budżetu państwa.

2. Dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego w rozumieniu ustawy są również dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatku dochodowym od osób prawnych.

3. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być także:

- 1) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
- 2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej;
- 3) inne środki, jeżeli odrębne przepisy tak stanowią.

4. Środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, są przekazywane zgodnie z procedurami zawartymi w umowie międzynarodowej lub umowie z przekazującym środki albo z innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Rozdział 2

Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego

Art. 4. Źródłami dochodów własnych gminy są:

- 1) wpływy z podatków:
  - a) od nieruchomości,
  - b) rolnego,
  - c) leśnego,
  - d) od środków transportowych,
  - e) dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej,
  - f) od spadków i darowizn,
  - g) od czynności cywilnoprawnych;
- 2) wpływy z dodatkowego zobowiązania podatkowego związanego z unikaniem opodatkowania w podatkach określonych w pkt 1 lit. a–d;
- 3) wpływy z opłat:
  - a) skarbowej,
  - b) targowej,
  - c) miejscowej,
  - d) uzdrowiskowej,
  - e) od posiadania psów,
  - f) reklamowej,
  - g) eksploatacyjnej – w części określonej w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69),
  - h) innych, stanowiących dochody gminy na podstawie odrębnych przepisów;

- 4) dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych;
- 5) dochody z majątku gminy;
- 6) spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy;
- 7) kary pieniężne i grzywny, jeżeli odrębne przepisy tak stanowią;
- 8) 5,0 % dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 9) odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 10) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy;
- 11) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 12) inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 5. Źródłami dochodów własnych miasta na prawach powiatu są:

- 1) wpływy z podatków:
  - a) od nieruchomości,
  - b) rolnego,
  - c) leśnego,
  - d) od środków transportowych,
  - e) dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej,
  - f) od spadków i darowizn,
  - g) od czynności cywilnoprawnych;
- 2) wpływy z dodatkowego zobowiązania podatkowego związanego z unikaniem opodatkowania w podatkach określonych w pkt 1 lit. a–d;
- 3) wpływy z opłat:
  - a) skarbowej,
  - b) targowej,
  - c) miejscowej,
  - d) uzdrowiskowej,
  - e) od posiadania psów,
  - f) reklamowej,
  - g) eksploatacyjnej – w części określonej w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze,
  - h) innych, które w odrębnych przepisach są określone jako dochód gminy lub powiatu;
- 4) dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe miasta na prawach powiatu oraz wpłaty od zakładów budżetowych miasta na prawach powiatu;
- 5) dochody z majątku miasta na prawach powiatu;
- 6) spadki, zapisy i darowizny na rzecz miasta na prawach powiatu;
- 7) kary pieniężne i grzywny, jeżeli odrębne przepisy tak stanowią;
- 8) 5,0 % dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 9) odsetki od pożyczek udzielanych przez miasto na prawach powiatu, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 10) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody miasta na prawach powiatu;
- 11) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych miasta na prawach powiatu, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 12) inne dochody, które w odrębnych przepisach są określone jako dochód gminy lub powiatu.

Art. 6. Źródłami dochodów własnych powiatu są:

- 1) wpływy z opłat stanowiących dochody powiatu na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) dochody uzyskiwane przez powiatowe jednostki budżetowe oraz wpłaty od powiatowych zakładów budżetowych;
- 3) dochody z majątku powiatu;
- 4) spadki, zapisy i darowizny na rzecz powiatu;
- 5) kary pieniężne i grzywny, jeżeli odrębne przepisy tak stanowią;
- 6) 5,0 % dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 7) odsetki od pożyczek udzielanych przez powiat, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 8) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody powiatu;
- 9) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych powiatu, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 10) inne dochody należne powiatowi na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 7. Źródłami dochodów własnych województwa są:

- 1) dochody uzyskiwane przez wojewódzkie jednostki budżetowe oraz wpłaty od wojewódzkich zakładów budżetowych;
- 2) dochody z majątku województwa;
- 3) spadki, zapisy i darowizny na rzecz województwa;
- 4) kary pieniężne i grzywny, jeżeli odrębne przepisy tak stanowią;
- 5) 5,0 % dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 6) odsetki od pożyczek udzielanych przez województwo, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 7) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody województwa;
- 8) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych województwa, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 9) inne dochody należne województwu na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 8. 1. Wysokość udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych wynosi dla:

- 1) gminy – 7,0 %,
- 2) miasta na prawach powiatu – 8,6 %,
- 3) powiatu – 2,0 %,
- 4) województwa – 0,35 %

– dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego.

2. Wysokość udziału w podatku dochodowym od osób prawnych wynosi dla:

- 1) gminy – 1,6 %,
- 2) miasta na prawach powiatu – 2,2 %,
- 3) powiatu – 1,7 %,
- 4) województwa – 2,3 %

– dochodów podatników podatku dochodowego od osób prawnych posiadających siedzibę na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 9. 1. Jednostki samorządu terytorialnego otrzymują, na zasadach określonych w niniejszej ustawie, subwencję ogólną z budżetu państwa.

2. O przeznaczeniu środków otrzymanych z tytułu subwencji ogólnej decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 10. 1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z:

- 1) budżetu państwa na:
  - a) zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami,
  - b) zadania realizowane przez te jednostki na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej,
  - c) usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa lub porządku publicznego, skutków powodzi lub osuwisk ziemnych lub skutków innych klęsk żywiołowych,
  - d) finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych,
  - e) realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych;
- 2) budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego.

2. Powiat i miasto na prawach powiatu otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań straży i inspekcji, o których mowa w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 oraz z 2026 r. poz. 252 i 912), w wysokości zapewniającej ich realizację przez te straże i inspekcje.

3. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być środki z funduszy celowych otrzymane na podstawie odrębnych przepisów.

4. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być dotacje udzielane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej na podstawie odrębnych przepisów.

Rozdział 3

Zasady ustalania i przekazywania dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego

Art. 11. 1. Kwotę rocznego dochodu jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych ustala się, mnożąc, zwaloryzowane zgodnie z ust. 2, dochody podatników podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego za rok bazowy przez odpowiednią wysokość udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych określoną w art. 8 ust. 1.

2. Dochody podatników podatku dochodowego od osób fizycznych waloryzuje się według wzoru:

$$DPIT_n = DPIT_{n-i} \cdot \frac{E(WYN_n)}{WYN_{n-i}} \cdot \frac{E(ZAT_n)}{ZAT_{n-i}},$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

- n – rok budżetowy,
- $n - i$ – rok poprzedzający o i lat rok budżetowy (rok, z którego pochodzą waloryzowane dane),
- $DPIT_n$ – dochody podatników podatku dochodowego od osób fizycznych w roku n ,
- $DPIT_{n-i}$ – dochody podatników podatku dochodowego od osób fizycznych w roku $n - i$,
- $E(WYN_n)$ – prognozowane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w założeniach projektu budżetu państwa na rok n opracowanych zgodnie z przepisami o finansach publicznych przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w roku n ,
- WYN_{n-i} – przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w roku $n - i$, ustalone przez Główny Urząd Statystyczny do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy,
- $E(ZAT_n)$ – prognozowane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w założeniach projektu budżetu państwa na rok n opracowanych zgodnie z przepisami o finansach publicznych zatrudnienie w gospodarce narodowej w roku n ,
- ZAT_{n-i} – zatrudnienie w gospodarce narodowej w roku $n - i$, ustalone przez Główny Urząd Statystyczny do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy.

Art. 12. 1. Kwotę rocznego dochodu jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych ustala się, mnożąc, zwaloryzowane zgodnie z ust. 2, dochody podatników podatku dochodowego od osób prawnych mających siedzibę na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego za rok bazowy przez odpowiednią wysokość udziału w podatku dochodowym od osób prawnych określoną w art. 8 ust. 2.

2. Dochody podatników podatku dochodowego od osób prawnych waloryzuje się według wzoru:

$$DCIT_n = DCIT_{n-i} \cdot \frac{E(PKB_n)}{PKB_{n-i}},$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

n – rok budżetowy,

$n - i$ – rok poprzedzający o i lat rok budżetowy (rok, z którego pochodzą waloryzowane dane),

$DCIT_n$ – dochody podatników podatku dochodowego od osób prawnych w roku n ,

$DCIT_{n-i}$ – dochody podatników podatku dochodowego od osób prawnych w roku $n - i$,

$E(PKB_n)$ – prognozowaną przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w założeniach projektu budżetu państwa na rok n opracowanych zgodnie z przepisami o finansach publicznych wartość produktu krajowego brutto w roku n ,

PKB_{n-i} – wartość produktu krajowego brutto w roku $n - i$, ustalona przez Główny Urząd Statystyczny do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy.

Art. 13. 1. Dochody podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz dochody podatników podatku dochodowego od osób prawnych, o których mowa w art. 11 i art. 12, ustala się na podstawie danych zawartych w złożonych za rok bazowy zeznaniach podatkowych, według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy.

2. W przypadku gdy dane, o których mowa w ust. 1, nie są dostępne, dochody podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz dochody podatników podatku dochodowego od osób prawnych ustala się na podstawie danych z ostatniego roku, za który dane te są dostępne, według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy i waloryzuje się odpowiednio zgodnie z art. 11 ust. 2 i art. 12 ust. 2.

3. Kwoty rocznego dochodu jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatku dochodowym od osób prawnych ustala minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Art. 14. 1. Jeżeli podatnik podatku dochodowego od osób prawnych posiada zakład (oddział) położony na obszarze jednostki samorządu terytorialnego innej niż jednostka samorządu terytorialnego, na obszarze której ma siedzibę, w celu ustalenia dochodu jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych, dochód tego podatnika rozdziela się między jednostki samorządu terytorialnego proporcjonalnie do liczby osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w zakładzie (oddziale) położonym na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej oraz zakładów (oddziałów) tych spółek.

3. W przypadku podatnika podatku dochodowego od osób prawnych prowadzącego działalność poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład (oddział) część dochodu tego podatnika rozdziela się między jednostki samorządu terytorialnego, na obszarze których wykonują prace, na podstawie umowy o pracę, osoby zatrudnione przez tego podatnika lub przez jego zagraniczny zakład (oddział), proporcjonalnie do liczby osób zatrudnionych przez niego lub ten zagraniczny zakład (oddział) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Zakładem (oddziałem) w rozumieniu ustawy jest określone w umowie o pracę miejsce wykonywania pracy, położone na obszarze jednostki samorządu terytorialnego innej niż jednostka samorządu terytorialnego, na obszarze której podatnik ma siedzibę.

Art. 15. 1. Środki stanowiące dochody jednostek samorządu terytorialnego, które na podstawie odrębnych przepisów pobiera naczelnik urzędu skarbowego, są odprowadzane na rachunek budżetu właściwej jednostki samorządu terytorialnego w terminie 14 dni od dnia, w którym wpłynęły na rachunek urzędu skarbowego.

2. W przypadku zmiany banku prowadzącego obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego lub zmiany numeru rachunku bankowego do obsługi jej budżetu, jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana do przekazania:

- 1) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w terminie 30 dni przed dniem zamknięcia rachunku funkcjonującego przed zmianą, informacji o nowym rachunku bankowym;
- 2) właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego zgłoszenia aktualizacyjnego na formularzu określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2026 r. poz. 151, 507 i 1098).

Art. 16. 1. Jeżeli dochody jednostek samorządu terytorialnego nie zostaną przekazane w terminie, o którym mowa w art. 15 ust. 1, jednostce samorządu terytorialnego przysługują odsetki w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych.

2. Jednostce samorządu terytorialnego nie przysługują odsetki, o których mowa w ust. 1, w przypadku niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 15 ust. 2.

Art. 17. Naczelnik urzędu skarbowego przekazuje jednostce samorządu terytorialnego, na wniosek przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego, kwartalne informacje o stanie i terminach realizacji dochodów, o których mowa w art. 15 ust. 1.

Art. 18. Wpływy z:

- 1) opłaty skarbowej są wpłacane na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których ma siedzibę właściwy miejscowo organ podatkowy;
- 2) opłaty skarbowej z tytułu dokonania czynności urzędowej, wydania zaświadczenia lub zezwolenia przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) są wpłacane na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, których jest on organem wykonawczym.

Art. 19. Wpływy z podatku od spadków i darowizn są przekazywane:

- 1) w przypadku nabycia, w drodze darowizny lub tytułem polecenia darczyńcy: własności nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego i prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym:
  - a) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których jest położona nieruchomość,
  - b) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania nabywca – jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze różnych gmin lub miast na prawach powiatu lub darowizna albo polecenie darczyńcy obejmuje nieruchomości położone na obszarze różnych gmin lub miast na prawach powiatu,
  - c) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania lub siedzibę darczyńcy – jeżeli darowizna albo polecenie darczyńcy obejmuje nieruchomości, o których mowa w lit. b, i nabywca nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w tym dniu;
- 2) w przypadku nabycia w drodze nieodpłatnego zniesienia współwłasności rzeczy lub praw majątkowych, o których mowa w pkt 1:
  - a) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których jest położona nieruchomość,
  - b) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania nabywca – jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze różnych gmin lub miast na prawach powiatu,
  - c) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania lub siedzibę zbywcy – jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze różnych gmin lub miast na prawach powiatu i nabywca nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w tym dniu;
- 3) w przypadku darowizny lub nabycia tytułem polecenia darczyńcy innych rzeczy lub praw majątkowych, niż wymienione w pkt 1:
  - a) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania nabywca,
  - b) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania lub siedzibę darczyńcy – jeżeli nabywca nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w tym dniu;

- 4) w przypadku nieodpłatnego zniesienia współwłasności innych rzeczy lub praw majątkowych, niż wymienione w pkt 1:
  - a) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania nabywca,
  - b) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania lub siedzibę zbywca – jeżeli nabywca nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w tym dniu;
- 5) z tytułu dziedziczenia, zapisu zwykłego, dalszego zapisu, zapisu windykacyjnego, polecenia testamentowego lub zachowku:
  - a) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których są położone rzeczy lub prawa majątkowe nabyte tym tytułem,
  - b) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których spadkodawca miał ostatnie miejsce zamieszkania, a w przypadku gdy nie miał on miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których spadkodawca miał ostatnie miejsce pobytu, jeżeli przedmioty te są położone na obszarze różnych gmin lub miast na prawach powiatu,
  - c) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania nabywca – jeżeli przedmioty te są położone na obszarze różnych gmin lub miast na prawach powiatu i spadkodawca nie miał miejsca zamieszkania lub pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) z tytułu zasiedzenia:
  - a) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których jest położona nieruchomość – jeżeli przedmiotem zasiedzenia jest własność nieruchomości lub służebność gruntowa,
  - b) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania nabywca – jeżeli przedmiotem zasiedzenia jest własność nieruchomości położonej na obszarze różnych gmin lub miast na prawach powiatu lub rzeczy ruchomej;
- 7) z tytułu ustanowienia użytkowania lub służebności nieruchomości:
  - a) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których jest położona nieruchomość,
  - b) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania nabywca – jeżeli obciążona nieruchomość jest położona na obszarze różnych gmin lub miast na prawach powiatu;
- 8) z tytułu nabycia:
  - a) praw do wkładu oszczędnościowego wypłacanego na podstawie dyspozycji wkładem na wypadek śmierci lub
  - b) jednostek uczestnictwa na podstawie dyspozycji uczestnika funduszu inwestycyjnego otwartego albo specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego na wypadek jego śmierci

– na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których miał ostatnie miejsce zamieszkania lub pobytu wkładca lub uczestnik funduszu;
- 9) w przypadkach innych niż określone w pkt 1–8:
  - a) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których w dniu powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania nabywca,
  - b) na rachunek miasta stołecznego Warszawy – jeżeli nabywca w dniu powstania obowiązku podatkowego nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 20. Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych są przekazywane:

- 1) w przypadku czynności cywilnoprawnych, których przedmiotem jest przeniesienie własności nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego i prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym – na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których jest położona nieruchomość;

- 2) w przypadku umowy spółki – na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których ma siedzibę spółka;
- 3) w przypadku czynności cywilnoprawnych, których przedmiotem jest przeniesienie własności rzeczy ruchomych i praw majątkowych, niewymienionych w pkt 1:
  - a) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których ma miejsce zamieszkania lub siedzibę nabywca,
  - b) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których ma miejsce zamieszkania lub siedzibę zbywca – jeżeli jedynie zbywca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - c) na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których czynność została dokonana – jeżeli żadna ze stron nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) w przypadku umowy sprzedaży przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części – na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których znajduje się siedziba tego przedsiębiorstwa albo jego zorganizowana część;
- 5) w przypadku czynności cywilnoprawnych innych niż określone w pkt 1–4 – na rachunek budżetu odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu, na obszarze których ma siedzibę właściwy miejscowo organ podatkowy.

Art. 21. 1. Naczelnik urzędu skarbowego potrąca z bieżących wpływów należnych gminie lub miastu na prawach powiatu kwoty przekazanego im podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatku od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej, wypłacone podatnikom tytułem zwrotu nadpłaty lub tytułem zwrotu podatku.

2. Jeżeli w okresie 2 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym dokonano zwrotu nadpłaty lub zwrotu podatku, nie nastąpiło potrącenie całej kwoty wypłaconej podatnikowi, gmina lub miasto na prawach powiatu zwraca jednorazowo nienależnie otrzymaną kwotę naczelnikowi urzędu skarbowego.

3. W przypadku gdy gmina lub miasto na prawach powiatu nie dokona zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty zgodnie z ust. 2, naczelnik urzędu skarbowego wydaje decyzję określającą kwotę zwrotu. Przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, 825, 846, 875 i 1098) stosuje się odpowiednio, przy czym odsetki za zwłokę nalicza się po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 22. 1. W przypadku pobieranych przez naczelnika urzędu skarbowego podatków i opłat stanowiących w całości dochody jednostek samorządu terytorialnego naczelnik urzędu skarbowego może umarzać w całości lub części, odraczać termin zapłaty lub rozkładać na raty należności oraz zwalniać płatnika z obowiązku pobrania lub ograniczać pobór należności wyłącznie za zgodą przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego wydanej w formie postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

1a.¹⁾ W sprawie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1, spełniającej przesłanki załatwienia milcząco zgodnie z art. 67a § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, jeżeli w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia naczelnika urzędu skarbowego przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego nie wyda postanowienia, uznaje się, że zgoda została wyrażona milcząco.

1b.¹⁾ Przepisu ust. 1a nie stosuje się, jeżeli termin, o którym mowa w ust. 1a, upływa w czasie trwania:

- 1) stanu klęski żywiołowej albo stanu wyjątkowego,
  - 2) stanu epidemii albo stanu zagrożenia epidemicznego
- na obszarze, na którym znajduje się siedziba przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 1, oraz w okresie 60 dni od dnia zniesienia, odwołania albo zakończenia tego stanu.

2. Naczelnik urzędu skarbowego przekazuje jednostce samorządu terytorialnego informacje o wydanych decyzjach w sprawach ulg określonych w ust. 1 w terminie 10 dni po upływie każdego kwartału.

---

¹⁾ Dodany przez art. 17 ustawy z dnia 11 czerwca 2026 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych w sprawach rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych albo załatwianych milcząco (Dz. U. poz. 875), która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.; stosuje się w sprawach umorzenia należności wszczętych na wniosek o umorzenie zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej składanych przez wnioskodawcę w roku podatkowym, który rozpoczyna się najwcześniej w dniu wejścia w życie tej ustawy, na podstawie art. 21 ust. 1 tej ustawy.

Rozdział 4

Zasady ustalania potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego i ich finansowania

Art. 23. Potrzeby finansowe jednostki samorządu terytorialnego, podlegające sfinansowaniu na podstawie niniejszej ustawy, to suma potrzeb:

- 1) wyrównawczych;
- 2) oświatowych;
- 3) rozwojowych;
- 4) ekologicznych;
- 5) uzupełniających.

Art. 24. 1. Potrzeby wyrównawcze ustala się dla jednostki samorządu terytorialnego, w której indywidualny wskaźnik zamożności, ustalony w sposób określony w ust. 3, jest równy określonej w ust. 2 procentowej wartości wskaźnika zamożności, ustalonego odpowiednio dla danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego w sposób określony w ust. 4, albo niższy od niej.

2. Procentowa wartość wskaźnika zamożności wynosi:

- 1) 100 % dla gmin, powiatów i województw;
- 2) 80 % dla miast na prawach powiatu.

3. Indywidualny wskaźnik zamożności jednostki samorządu terytorialnego oblicza się, dzieląc sumę podstawowych dochodów podatkowych danej jednostki samorządu terytorialnego przez przeliczeniową liczbę mieszkańców tej jednostki samorządu terytorialnego.

4. Wskaźnik zamożności danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego ustala się, dzieląc sumę podstawowych dochodów podatkowych odpowiednio wszystkich jednostek samorządu terytorialnego danej kategorii przez przeliczeniową liczbę mieszkańców tej kategorii jednostek samorządu terytorialnego.

5. Przez podstawowe dochody podatkowe, o których mowa w ust. 3 i 4, rozumie się łączną kwotę dochodów:

- 1) za rok bazowy, z tytułu:
  - a) podatku od nieruchomości,
  - b) podatku rolnego,
  - c) podatku leśnego,
  - d) podatku od środków transportowych,
  - e) podatku od czynności cywilnoprawnych,
  - f) podatku od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej,
  - g) opłaty skarbowej,
  - h) opłaty eksploatacyjnej;
- 2) planowanych na rok budżetowy, z tytułu udziału w:
  - a) podatku dochodowym od osób fizycznych,
  - b) podatku dochodowym od osób prawnych.

6. Do podstawowych dochodów podatkowych, o których mowa w ust. 5 pkt 1, przyjmuje się dochody, które jednostka samorządu terytorialnego może uzyskać z:

- 1) podatku rolnego, stosując do ich obliczenia średnią cenę skupu żyta ogłoszoną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- 2) podatku leśnego, stosując do ich obliczenia średnią cenę sprzedaży drewna ogłoszoną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- 3) innych podatków, stosując do ich obliczenia górne granice stawek podatków obowiązujące w danym roku.

7. Do podstawowych dochodów podatkowych, o których mowa w ust. 5 pkt 1, przyjmuje się także skutki finansowe wynikające z zastosowania ulg podatkowych przewidzianych w przepisach prawa podatkowego oraz ulg w spłacie zobowiązań podatkowych w postaci umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych.

8. Kwoty potrzeb wyrównawczych dla gminy, powiatu i województwa ustala się w przypadku, gdy indywidualny wskaźnik zamożności jednostki samorządu terytorialnego:

- 1) nie jest większy od 80 % wskaźnika zamożności ustalonego odpowiednio dla danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego – mnożąc przeliczeniową liczbę mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego przez liczbę stanowiącą sumę:
  - a) 100 % różnicy między 80 % wskaźnika zamożności ustalonego odpowiednio dla danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego a indywidualnym wskaźnikiem zamożności jednostki samorządu terytorialnego,
  - b) 80 % różnicy między 100 % wskaźnika zamożności ustalonego odpowiednio dla danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego a 80 % tego wskaźnika;
- 2) jest większy od 80 % i nie jest większy od 100 % wskaźnika zamożności ustalonego odpowiednio dla danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego – mnożąc przeliczeniową liczbę mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego przez 80 % różnicy między wskaźnikiem zamożności ustalonym odpowiednio dla danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego a indywidualnym wskaźnikiem zamożności jednostki samorządu terytorialnego.

9. Kwotę potrzeb wyrównawczych dla miasta na prawach powiatu ustala się w przypadku, gdy indywidualny wskaźnik zamożności miasta na prawach powiatu nie jest większy od 80 % wskaźnika zamożności ustalonego dla wszystkich miast na prawach powiatu – mnożąc przeliczeniową liczbę mieszkańców danego miasta na prawach powiatu przez liczbę stanowiącą 100 % różnicy między 80 % wskaźnika zamożności ustalonego dla wszystkich miast na prawach powiatu a indywidualnym wskaźnikiem zamożności miasta na prawach powiatu.

Art. 25. 1. Przeliczeniową liczbę mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego oblicza się jako iloczyn indeksu bieżących potrzeb wydatkowych danej jednostki samorządu terytorialnego, obliczonego w sposób określony w ust. 3 i 4, i liczby mieszkańców danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego.

2. Przeliczeniowa liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego nie może być niższa niż 75 % i wyższa niż 125 % liczby jej mieszkańców. Różnicę między liczbą mieszkańców danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego a przeliczeniową liczbą jej mieszkańców dzieli się proporcjonalnie pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego z danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego, które osiągnęły minimalną albo maksymalną przeliczeniową liczbę mieszkańców.

3. Indeks bieżących potrzeb wydatkowych jednostki samorządu terytorialnego jest sumą cząstkowych indeksów bieżących potrzeb wydatkowych tej jednostki ustalonych dla obszarów wydatkowych, o których mowa w ust. 6 i 7.

4. Cząstkowy indeks bieżących potrzeb wydatkowych dla danego obszaru wydatkowego oblicza się według wzoru:

$$IPWf1j = \lambda f1 \cdot \left[\beta 1 \cdot \left(\frac{\text{Determinanta1f1j}}{\sum_{j=1}^k \text{Determinanta1f1j}} \right) + \beta 2 \cdot \left(\frac{\text{Determinanta2f1j}}{\sum_{j=1}^k \text{Determinanta2f1j}} \right) \right],$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

- IPW – cząstkowy indeks bieżących potrzeb wydatkowych,
f1 – pierwszy obszar wydatkowy,
j – jednostkę samorządu terytorialnego,
k – liczbę jednostek samorządu terytorialnego danej kategorii,
 $\lambda f1$ – wagę pierwszego obszaru wydatkowego,
 $\beta 1, \beta 2$ – współczynniki regresji, gdzie $\beta 1 + \beta 2 = 1$.

5. Cząstkowy indeks bieżących potrzeb wydatkowych oblicza się dla każdego z obszarów wydatkowych ustalonych dla poszczególnych kategorii jednostek samorządu terytorialnego.

6. Dla obszarów wydatkowych odpowiadających zadaniom wyróżnionym ze względu na szczególne znaczenie dla jednostek samorządu terytorialnego wartość wag ustala się w wysokości nie mniejszej niż 0,05, a suma wszystkich obszarów wydatkowych wynosi 1.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, dla poszczególnych kategorii jednostek samorządu terytorialnego obszary wydatkowe, w tym obszary wydatkowe, o których mowa w ust. 6, i wartości ich wag, determinanty wpływające na potrzeby wydatkowe w danym obszarze wydatkowym oraz wysokość współczynników regresji dla poszczególnych determinant, uwzględniając zróżnicowanie zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, wydatki bieżące ponoszone na te zadania, źródła finansowania tych zadań, a także mając na względzie, że determinanty wpływające na potrzeby wydatkowe powinny w istotny sposób odzwierciedlać wysokość wydatków bieżących w danym obszarze wydatkowym i ich zróżnicowanie.

Art. 26. 1. Potrzeby oświatowe wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty potrzeb oświatowych, niemniejszej niż ustalona w roku poprzedzającym rok budżetowy, skorygowanej w związku ze zmianą realizowanych zadań oświatowych, z wyłączeniem zadań związanych z:

- 1) dowozem dzieci, uczniów, słuchaczy i wychowanków odpowiednio do przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i jednostek systemu oświaty, o których mowa w art. 2 pkt 3–11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820, 904, 982 i 1036), zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”;
- 2) funkcjonowaniem branżowych centrów umiejętności niewchodzących w skład ogólnopolskiej sieci branżowych centrów umiejętności, o której mowa w art. 8a ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe;
- 3) objęciem uczniów lub słuchaczy branżowym szkoleniem zawodowym realizowanym przez branżowe centra umiejętności, o których mowa w pkt 2.

2. Potrzeby oświatowe, o których mowa w ust. 1, w części wynikającej z realizacji zadań związanych z objęciem wychowaniem przedszkolnym dzieci, które ukończyły 5 lat albo mniej w roku poprzedzającym rok budżetowy, w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, koryguje się, uwzględniając wyłącznie skutki wynikające ze:

- 1) zmiany realizowanych zadań związanych z:
  - a) objęciem wychowaniem przedszkolnym dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe,
  - b) objęciem zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe,
  - c) objęciem wczesnym wspomaganie rozwoju dzieci posiadających opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, o której mowa w art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe,
  - d) zatrudnieniem nauczycieli, o których mowa w art. 42d ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2026 r. poz. 515), zwanej dalej „ustawą – Karta Nauczyciela”, w łącznej liczbie etatów nauczycieli, o której mowa w art. 42d ust. 3 tej ustawy,
  - e) finansowaniem świadczenia na start, o którym mowa w art. 53a ustawy – Karta Nauczyciela;
- 2) wzrostu w roku budżetowym średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ustala potrzeby oświatowe jednostek samorządu terytorialnego, dokonując podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, biorąc pod uwagę zakres realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych, z wyłączeniem zadań wymienionych w ust. 1 pkt 1–3.

4. Do podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych przyjmuje się dane zgromadzone w bazie danych systemu informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 803).

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy, informacje o kwotach potrzeb oświatowych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, sposób podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) jednostek systemu oświaty, o których mowa w art. 2 ustawy – Prawo oświatowe, dla których jednostki samorządu terytorialnego są organami prowadzącymi lub organami rejestrującymi w rozumieniu art. 2 pkt 16 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 650);
- 2) zróżnicowania średnich wynagrodzeń nauczycieli, o którym mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela;

- 3) liczby uczniów, słuchaczy i wychowanków odpowiednio w szkołach podstawowych, szkołach ponadpodstawowych, szkołach artystycznych, szkolnych schroniskach młodzieżowych oraz jednostkach systemu oświaty, o których mowa w art. 2 pkt 4, 6–8 i 11 ustawy – Prawo oświatowe, oraz liczby słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych;
- 4) liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego;
- 5) liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach niebędących przedszkolami specjalnymi i oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych niebędących szkołami specjalnymi oraz liczby uczniów w szkołach niebędących szkołami specjalnymi, w związku z zatrudnieniem nauczycieli, o których mowa w art. 42d ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, w łącznej liczbie etatów nauczycieli, o której mowa w art. 42d ust. 3 tej ustawy;
- 6) zróżnicowania kwot ustalanych na dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym i uczniów realizujących obowiązek szkolny w szkołach podstawowych z uwzględnieniem wyższych kwot na:
  - a) dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, zlokalizowanych na terenach wiejskich i w miastach do 5000 mieszkańców,
  - b) uczniów szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży, zlokalizowanych na terenach wiejskich i w miastach do 5000 mieszkańców;
- 7) zróżnicowania kwot ustalanych na uczniów lub słuchaczy objętych kształceniem zawodowym w oparciu o prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, o której mowa w art. 46b ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe;
- 8) liczby uczniów lub słuchaczy, niebędących uczniami lub słuchaczami niepełnosprawnymi, którzy uzyskali odpowiednio świadectwo dojrzałości, certyfikat kwalifikacji zawodowej, świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, dyplom zawodowy lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w liceach ogólnokształcących dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia oraz szkołach policealnych, niebędących szkołami specjalnymi;
- 9) liczby nauczycieli odbywających przygotowanie do zawodu nauczyciela uprawnionych do świadczenia na start, o którym mowa w art. 53a ustawy – Karta Nauczyciela;
- 10) sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego;
- 11) liczby słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, którzy zdali egzamin zawodowy lub egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, w zakresie danej kwalifikacji, w szkołach lub placówkach prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe;
- 12) zróżnicowania kwot ustalanych na uczniów objętych kształceniem zawodowym w zawodach szkolnictwa branżowego o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego określonych w wykazie, o którym mowa w art. 46b ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe;
- 13) liczby branżowych centrów umiejętności wchodzących w skład ogólnopolskiej sieci branżowych centrów umiejętności, o której mowa w art. 8a ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe;
- 14) liczby uczniów lub słuchaczy objętych branżowym szkoleniem zawodowym realizowanym przez branżowe centra umiejętności, o których mowa w pkt 13.

Art. 27. 1. Kwota potrzeb oświatowych danej jednostki samorządu terytorialnego na rok budżetowy, ustalona w sposób określony w art. 26, może być odpowiednio zmniejszona albo zwiększona w związku z odpowiednio przekazaniem przez jednostkę samorządu terytorialnego szkół i placówek oświatowych do prowadzenia przez właściwego ministra albo przejęciem przez jednostkę samorządu terytorialnego szkół i placówek oświatowych do prowadzenia od właściwego ministra.

2. Kwotę zmniejszonych albo zwiększonych potrzeb oświatowych oblicza minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w terminie do dnia 31 sierpnia roku poprzedzającego rok budżetowy. Zmieniona kwota potrzeb oświatowych stanowi podstawę obliczenia dochodów jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.

Art. 28. 1. Potrzeby rozwojowe danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości odpowiadającej 23 % kwoty wydatków majątkowych danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego pomniejszonych o równowartość wykonanych przez te jednostki dochodów majątkowych z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje.

2. Potrzeby rozwojowe danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w ust. 1, dzieli się na części:

- 1) podstawową potrzeb rozwojowych, stanowiącą 60 % kwoty, o której mowa w ust. 1, przy czym jeżeli kwota ta na rok budżetowy jest mniejsza niż kwota ustalona na rok poprzedzający rok budżetowy, podlega zwiększeniu do wysokości kwoty ustalonej na rok poprzedzający rok budżetowy;
- 2) inwestycyjną potrzeb rozwojowych, stanowiącą 40 % kwoty, o której mowa w ust. 1.

3. Wysokość potrzeb rozwojowych lub części potrzeb rozwojowych, o których mowa w ust. 2, może być zwiększona ponad wysokość wynikającą z ust. 1 lub 2, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą realizacji zadań istotnych dla rozwoju państwa. Kwoty tego zwiększenia nie uwzględnia się przy ustaleniu na kolejny rok budżetowy części podstawowej potrzeb rozwojowych, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Kwotę części podstawowej potrzeb rozwojowych oblicza się dla jednostki samorządu terytorialnego proporcjonalnie do liczby mieszkańców, z zastrzeżeniem że kwota ta w przypadku:

- 1) gmin – nie może być niższa niż 0,014 %,
- 2) miast na prawach powiatu – nie może być niższa niż 0,4 %,
- 3) powiatów – nie może być niższa niż 0,14 %,
- 4) województw – nie może być niższa niż 4,0 %

– wysokości kwoty części podstawowej potrzeb rozwojowych danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego.

5. Kwotę części inwestycyjnej potrzeb rozwojowych oblicza się dla jednostki samorządu terytorialnego proporcjonalnie do udziału przeliczeniowych wydatków majątkowych tej jednostki w przeliczeniowych wydatkach majątkowych danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego.

6. Przeliczeniowe wydatki majątkowe, o których mowa w ust. 5, oblicza się jako sumę iloczynów:

- 1) wydatków majątkowych własnych,
- 2) wydatków majątkowych na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.²⁾),
- 3) wydatków majątkowych innych niż określone w pkt 1 i 2

– oraz wag im przypisanych, przy czym waga nie może być mniejsza niż 0 i większa niż 1.

7. Wydatki i dochody, o których mowa w ust. 1 i 6, oblicza się jako średnią arytmetyczną z okresu 3 lat obejmującego: rok bazowy, rok poprzedzający rok bazowy i rok poprzedzający o 2 lata rok bazowy.

8. Przez wydatki majątkowe własne, o których mowa w ust. 6 pkt 1, rozumie się wydatki majątkowe inne niż wydatki, o których mowa w ust. 6 pkt 2, w wysokości przekraczającej równowartość dochodów majątkowych z tytułu dotacji oraz środków przyznanych na inwestycje, z wyłączeniem dotacji oraz środków inwestycyjnych na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

9. Do obliczenia wysokości potrzeb rozwojowych przyjmuje się dane wykazane w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych w terminie do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy.

10. Korekta danych, o których mowa w ust. 9, dokonana po dniu 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy nie powoduje zmiany wysokości potrzeb rozwojowych.

11. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, poziom wag przypisanych do wydatków majątkowych, o których mowa w ust. 6, uwzględniając zróżnicowanie tych wydatków i źródeł ich finansowania.

Art. 29. 1. Potrzeby ekologiczne ustala się dla jednostki samorządu terytorialnego, na terenie której znajdują się obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione, przez które rozumie się parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, strefy ochrony krajobrazu ustanawiane w tych obszarach, a także obszary Natura 2000, zwane dalej „obszarami prawnie chronionymi”.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1844 i 1846 oraz z 2026 r. poz. 426, 635, 680 i 912.

2. Kwotę potrzeb ekologicznych danej jednostki samorządu terytorialnego oblicza się mnożąc, właściwą dla danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego, stawkę bazową za 1 ha powierzchni obszaru prawnie chronionego przez przeliczeniową powierzchnię obszarów prawnie chronionych.

3. Stawkę bazową za 1 ha powierzchni obszaru prawnie chronionego, o której mowa w ust. 2, ustala się w wysokości z roku poprzedzającego rok budżetowy, zwaloryzowanej o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku poprzedzającego rok budżetowy, w stosunku do pierwszego półrocza roku bazowego.

4. Wskaźnik, o którym mowa w ust. 3, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie 20 dni po upływie pierwszego półrocza.

5. Przeliczeniową powierzchnię obszarów prawnie chronionych, o której mowa w ust. 2, oblicza się jako sumę iloczynów powierzchni obszarów prawnie chronionych i wagi, przy czym waga wynosi w przypadku:

- 1) parków narodowych – 2;
- 2) rezerwatów przyrody – 1;
- 3) stref ochrony krajobrazu ustanowionych w granicach parków krajobrazowych lub obszarach chronionego krajobrazu – 0,6;
- 4) parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na terenie których ustanowiono przynajmniej pięć zakazów wybranych spośród zakazów, o których mowa odpowiednio w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 4–9 oraz art. 24 ust. 1 pkt 2 i 4–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426, 737 i 912) – 0,3;
- 5) parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, na terenie których ustanowiono przynajmniej jeden z zakazów wybrany spośród zakazów, o których mowa odpowiednio w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 4–9 oraz art. 24 ust. 1 pkt 2 i 4–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – 0,1;
- 6) obszarów Natura 2000 – 0,15.

6. W przypadku gdy dana powierzchnia jest objęta różnymi rodzajami obszarów prawnie chronionych, do obliczenia wysokości potrzeb ekologicznych przyjmuje się obszar prawnie chroniony o najwyższej wadze.

7. Minister właściwy do spraw środowiska ustala kwotę potrzeb ekologicznych, przyjmując dane o przeliczeniowej powierzchni obszarów prawnie chronionych, o której mowa w ust. 2, w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego, według stanu na dzień 31 grudnia roku bazowego.

8. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy, informacje o kwotach potrzeb ekologicznych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 30. Potrzeby uzupełniające jednostki samorządu terytorialnego ustala się w wysokości odpowiadającej kwocie potrzeb uzupełniających z roku poprzedzającego rok budżetowy, zwaloryzowanej wskaźnikiem, o którym mowa w art. 29 ust. 4.

Art. 31. 1. Subwencję ogólną dla jednostki samorządu terytorialnego na rok budżetowy ustala się w wysokości subwencji z roku poprzedzającego rok budżetowy:

- 1) powiększonej – w przypadku gdy różnica pomiędzy potrzebami finansowymi w roku budżetowym a tymi potrzebami w roku poprzedzającym rok budżetowy jest wyższa niż różnica między kwotą kalkulacyjną w roku budżetowym a tą kwotą w roku poprzedzającym rok budżetowy, ustaloną w sposób określony w ust. 2 – o wysokość odpowiadającą różnicy między tymi kwotami;
- 2) pomniejszonej – w przypadku gdy różnica pomiędzy kwotą kalkulacyjną w roku budżetowym a tą kwotą w roku poprzedzającym rok budżetowy, ustaloną w sposób określony w ust. 2, jest wyższa niż różnica między potrzebami finansowymi w roku budżetowym a tymi potrzebami w roku poprzedzającym rok budżetowy – o wysokość odpowiadającą różnicy między tymi kwotami.

2. Kwota kalkulacyjna w roku budżetowym dla jednostki samorządu terytorialnego jest iloczynem kwoty kalkulacyjnej tej jednostki z roku poprzedzającego rok budżetowy i wskaźnika ustalonego jako iloraz jej dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych z roku budżetowego i jej dochodów z tych tytułów z roku poprzedzającego rok budżetowy.

3. Subwencję ogólną z budżetu państwa otrzymuje także jednostka samorządu terytorialnego:

- 1) w przypadku wzrostu potrzeb finansowych w trakcie roku budżetowego wynikającego ze zmiany zakresu zadań danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego – w wysokości odpowiadającej wzrostowi potrzeb finansowych;
- 2) z tytułu podziału w trakcie roku budżetowego środków rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Do kwoty subwencji ogólnej z roku poprzedzającego rok budżetowy, o której mowa w ust. 1, nie zalicza się kwoty subwencji ogólnej:

- 1) przekazanej jednostce samorządu terytorialnego w wyniku podziału rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) wynikającej ze zwiększenia potrzeb rozwojowych, o którym mowa w art. 28 ust. 3;
- 3) wynikającej z obliczenia określonego w art. 36 ust. 5 pkt 2.

Art. 32. 1. Kwota dochodów jednostki samorządu terytorialnego na rok budżetowy podlega korekcie z tytułu zamożności, jeżeli dochody jednostki samorządu terytorialnego w relacji do przeliczeniowej liczby mieszkańców tej jednostki samorządu terytorialnego są wyższe od 120 % dochodów w relacji do przeliczeniowej liczby mieszkańców odpowiedniej kategorii jednostek samorządu terytorialnego.

2. Korektę z tytułu zamożności oblicza się, mnożąc przeliczeniową liczbę mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego przez różnicę między dochodami w relacji do przeliczeniowej liczby mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego a 120 % dochodów w relacji do przeliczeniowej liczby mieszkańców odpowiedniej kategorii jednostek samorządu terytorialnego oraz przez wskaźnik 0,5.

3. Przez dochody, o których mowa w ust. 1 i 2, rozumie się łączne dochody z tytułu podstawowych dochodów podatkowych, o których mowa w art. 24 ust. 5–7, oraz subwencji ogólnej, pomniejszone o kwotę odpowiadającą sumie potrzeb oświatowych i rozwojowych.

4. Korekty z tytułu zamożności dokonuje się przez pomniejszenie dochodu jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, a jeżeli kwota korekty z tytułu zamożności jest wyższa niż kwota tego dochodu, to dodatkowo pomniejsza się dochód jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych. W przypadku województw pomniejszenia dokonuje się w pierwszej kolejności z dochodu z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych, a jeżeli kwota korekty z tytułu zamożności jest wyższa niż kwota tego dochodu, to dodatkowo pomniejsza się dochód z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

5. Jeżeli dla jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w ust. 1, została jednocześnie naliczona subwencja ogólna, korekty z tytułu zamożności dokonuje się w pierwszej kolejności przez pomniejszenie subwencji ogólnej, przy czym gdy kwota subwencji ogólnej jest:

- 1) wyższa od kwoty korekty z tytułu zamożności – jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje subwencję ogólną w wysokości odpowiadającej różnicy między tymi kwotami;
- 2) niższa od kwoty korekty z tytułu zamożności – jednostka samorządu terytorialnego nie otrzymuje subwencji ogólnej, a do pozostałej kwoty korekty z tytułu zamożności stosuje się przepis ust. 4.

6. Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku dochodowym od osób prawnych oraz dochody z tytułu subwencji ogólnej, ustalone z uwzględnieniem korekty z tytułu zamożności, stanowią dochody należne, podlegające przekazaniu jednostce samorządu terytorialnego.

Art. 33. 1. Do obliczenia wskaźników zamożności, o których mowa w art. 24 ust. 3 i 4, oraz korekty z tytułu zamożności, przyjmuje się dane o podstawowych dochodach podatkowych, o których mowa w art. 24 ust. 5 pkt 1, wykazane za rok bazowy w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych, w terminie do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy.

2. Wartości determinant dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 25 ust. 7, ustala się na podstawie danych posiadanych przez Główny Urząd Statystyczny na dzień 31 maja roku poprzedzającego rok budżetowy, przekazanych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w terminie do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy.

Art. 34. 1. W budżecie państwa tworzy się rezerwę na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego w wysokości stanowiącej równowartość 1 % kwoty potrzeb finansowych ustalonych dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego.

2. Kwotę, o której mowa w ust. 1, zwiększa się o kwotę 700 000 tys. zł.

3. Środki rezerwy mogą być przeznaczone dla jednostek samorządu terytorialnego realizujących zadania bieżące lub inwestycyjne w obszarze:

- 1) oświaty, w szczególności w przypadku wzrostu zakresu zadań oświatowych w stosunku do zakresu zadań przyjętego do obliczenia potrzeb oświatowych na rok budżetowy;

- 2) budowy, przebudowy, remontu, utrzymania lub ochrony dróg publicznych, którymi zarządzają jednostki samorządu terytorialnego;
- 3) pomocy społecznej;
- 4) innych zadań publicznych, których realizacja jest szczególnie uzasadniona względami społecznymi lub gospodarczymi.

4. Środki rezerwy mogą być przeznaczone także dla:

- 1) jednostek samorządu terytorialnego, w których dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca są niższe od średnich dochodów w przeliczeniu na jednego mieszkańca danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) jednostek samorządu terytorialnego:
  - a) w majątku których wystąpiły straty w wyniku nieprzewidzianych zdarzeń,
  - b) udzielających pomocy repatriantom i członkom ich rodzin.

5. Rezerwę dysponuje minister właściwy do spraw finansów publicznych.

6. Reprezentacja jednostek samorządu terytorialnego może wskazać, w terminie do dnia 31 marca roku budżetowego, spośród obszarów, o których mowa w ust. 3, i przypadków określonych w ust. 4, obszary i przypadki, według których rozdzielane będą środki stanowiące 80 % rezerwy.

7. Podziału części rezerwy w kwocie stanowiącej 80 % jej wysokości dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym w zakresie danego obszaru, po uzgodnieniu z reprezentacją jednostek samorządu terytorialnego:

- 1) obszarów i przypadków, według których rozdzielane będą środki rezerwy, spośród obszarów, o których mowa w ust. 3, i przypadków określonych w ust. 4;
- 2) wielkości środków rozdzielanych na poszczególne obszary, o których mowa w ust. 3, i przypadki określone w ust. 4.

8. Minister właściwy w zakresie danego obszaru w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz reprezentacją jednostek samorządu terytorialnego ustala szczegółowe kryteria podziału części rezerwy w zakresie, o którym mowa w ust. 7.

9. Minister właściwy w zakresie danego obszaru przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych uzgodnione propozycje kwot wynikające z podziału rezerwy między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego w terminie do dnia 15 listopada roku budżetowego.

10. W przypadku nieuzgodnienia podziału, o którym mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw finansów publicznych, dokonuje podziału części rezerwy, co do której nie uzgodniono sposobu podziału, na zadania z obszaru, o którym mowa w ust. 3 pkt 1.

11. Podziału części rezerwy w kwocie stanowiącej 20 % jej wysokości dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych, uwzględniając obszary, o których mowa w ust. 3, i przypadki określone w ust. 4, po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego. Przepisów ust. 6–9 nie stosuje się.

12. Podział rezerwy następuje niepóźniej niż w terminie do dnia 30 listopada roku budżetowego.

13. Podstawę obliczenia dochodów, o których mowa w ust. 4 pkt 1, stanowią dochody, o których mowa w art. 32 ust. 3, pomniejszone o korektę z tytułu zamożności.

14. Do środków rezerwy stosuje się odpowiednio przepis art. 9 ust. 2.

Art. 35. Rezerwa, o której mowa w art. 34, na rok budżetowy może być zwiększona ze środków budżetu państwa w przypadku wystąpienia zdarzeń wpływających na poziom dochodów lub wydatków jednostek samorządu terytorialnego. Podziału tych środków między jednostki samorządu terytorialnego dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego. Przepisów art. 34 nie stosuje się.

Rozdział 5

Korekta nieprawidłowo ustalonych potrzeb finansowych

Art. 36. 1. Minister właściwy do spraw:

- 1) oświaty i wychowania – w zakresie potrzeb oświatowych,
- 2) środowiska – w zakresie potrzeb ekologicznych,

3) finansów publicznych – w zakresie pozostałych potrzeb finansowych

– w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku bazowym, ponownie oblicza kwoty potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego za rok bazowy, porównuje potrzeby finansowe, o których jednostki zostały poinformowane na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2, z obliczonymi ponownie potrzebami finansowymi, i ustala różnicę między tymi kwotami.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oblicza kwoty potrzeb oświatowych za rok bazowy z uwzględnieniem zmiany zakresu zadań oświatowych, w stosunku do zakresu zadań przyjętych do obliczenia potrzeb oświatowych, o których jednostki samorządu terytorialnego zostały poinformowane na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2, oraz środków z rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego przekazanych w roku bazowym z tytułu wzrostu zadań oświatowych.

3. Jeżeli różnica, o której mowa w ust. 1, jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w styczniu roku bazowego, nie dokonuje się czynności, o których mowa w ust. 4 i 5.

4. Ministrowie, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, przekazują ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku bazowym, informację o różnicy, o której mowa w ust. 1.

5. Jeżeli kwota różnicy, o której mowa w ust. 1, jest:

- 1) dodatnia – różnica między potrzebami finansowymi w roku budżetowym a tymi potrzebami w roku poprzedzającym rok budżetowy, o której mowa w art. 31 ust. 1, podlega zmniejszeniu o kwotę ustaloną w wyniku porównania, o którym mowa w ust. 1;
- 2) ujemna – różnica między potrzebami finansowymi w roku budżetowym a tymi potrzebami w roku poprzedzającym rok budżetowy, o której mowa w art. 31 ust. 1, podlega zwiększeniu o kwotę ustaloną w wyniku porównania, o którym mowa w ust. 1.

6. Zmiana wysokości potrzeb oświatowych po zakończeniu roku budżetowego nie zmienia wysokości kwoty dotacji, o których mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.

Art. 37. 1. Jeżeli do dnia 30 czerwca roku następującego po roku bazowym została stwierdzona nieprawidłowość danych przekazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, na podstawie których dokonano obliczenia potrzeb finansowych na rok bazowy, i w konsekwencji różnica, o której mowa w art. 31 ust. 1, między kwotą potrzeb finansowych ustaloną na rok bazowy a kwotą tych potrzeb na rok poprzedzający rok bazowy została zawyżona, zmniejsza się odpowiednio różnicę, o której mowa w art. 31 ust. 1, obliczoną na rok budżetowy. Przepisy art. 36 ust. 1, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku gdy nieprawidłowość danych została stwierdzona po dniu 30 czerwca roku następującego po roku bazowym, lecz przed dniem 31 grudnia tego roku, odpowiedniego zmniejszenia różnicy, o której mowa w art. 31 ust. 1, dokonuje się w roku następującym po roku budżetowym.

Art. 38. 1. W przypadku gdy w następstwie przekazania przez jednostkę samorządu terytorialnego nieprawidłowych danych o wysokości podstawowych dochodów podatkowych kwota korekty z tytułu zamożności za rok bazowy została:

- 1) zaniżona – minister właściwy do spraw finansów publicznych zwiększa kwotę korekty z tytułu zamożności, obliczoną na rok budżetowy, o kwotę odpowiadającą różnicy między prawidłowo obliczoną na rok bazowy kwotą korekty z tytułu zamożności a zaniżoną kwotą tej korekty;
- 2) zawyżona – minister właściwy do spraw finansów publicznych zmniejsza kwotę korekty z tytułu zamożności, obliczoną na rok budżetowy, o kwotę odpowiadającą różnicy między zawyżoną kwotą korekty z tytułu zamożności na rok bazowy a prawidłowo obliczoną kwotą tej korekty na ten rok.

2. Do korekt z tytułu zamożności, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 36 ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6

Zasady i tryb przekazywania dochodów jednostek samorządu terytorialnego

Art. 39. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych informuje jednostki samorządu terytorialnego o:

- 1) ustalonej na rok budżetowy kwocie:
  - a) potrzeb finansowych, o których mowa w art. 23,
  - b) korekty z tytułu zamożności,

- c) należnych dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych,
  - d) należnej subwencji ogólnej, ujętej w projekcie ustawy budżetowej
- w terminie do dnia 15 października roku poprzedzającego rok budżetowy;
- 2) ustalonej na rok budżetowy kwocie:
- a) potrzeb finansowych, o których mowa w art. 23,
  - b) korekty z tytułu zamożności,
  - c) należnych dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych,
  - d) należnej subwencji ogólnej, wynikającej z ustawy budżetowej
- w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej;
- 3) środkach wynikających z podziału rezerwy, o której mowa w art. 34.

2. W przypadku gdy kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, są w tej samej wysokości, minister właściwy do spraw finansów publicznych informuje o tym jednostki samorządu terytorialnego w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, minister właściwy do spraw finansów publicznych może przekazywać za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2024 r. poz. 1513), w postaci dokumentu elektronicznego, z wykorzystaniem aplikacji wskazanej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

4. Jeżeli termin przekazania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, przypada na dzień ustawowo wolny od pracy lub sobotę, termin ten upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

Art. 40. 1. Środki stanowiące należne dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych podlegają przekazaniu przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy na rachunki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dwunastu miesięcznych ratach od grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy do listopada roku budżetowego – w terminie do 25. dnia każdego miesiąca, z tym że rata przekazywana w lutym wynosi 2/13.

2. Środki stanowiące należne dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych podlegają przekazaniu przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy na rachunki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w równych miesięcznych ratach w terminie do 5. dnia każdego miesiąca.

3. Środki stanowiące należne dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu subwencji ogólnej podlegają przekazaniu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na rachunki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dwunastu miesięcznych ratach – w terminie do 25. dnia każdego miesiąca, z tym że w przypadku:

- 1) gmin i powiatów – od grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy do listopada roku budżetowego, a rata przekazywana w lutym wynosi 2/13;
- 2) miast na prawach powiatu i województw – od stycznia do grudnia roku budżetowego.

4. Jeżeli roczne kwoty należnych dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych oraz kwoty subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 2, zostały ustalone w innej wysokości niż kwoty, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 1, dokonuje się rozliczenia środków należnych i przekazanych:

- 1) w przypadku gdy raty przekazane są mniejsze od rat należnych – zwiększając kolejną ratę o kwotę stanowiącą różnicę między kwotą należną w danym okresie, ustaloną na podstawie kwot, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 2, a kwotą faktycznie przekazaną, obliczoną w oparciu o kwoty, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 1;
- 2) w przypadku gdy raty przekazane są większe od rat należnych – zmniejszając kolejną ratę o kwotę stanowiącą różnicę między kwotą faktycznie przekazaną, obliczoną w oparciu o kwoty, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 1, a kwotą należną w danym okresie, ustaloną na podstawie kwot, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 2, a jeżeli różnica jest wyższa od jednej raty ustalonej na podstawie kwot, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 2, wstrzymując przekazywanie rat aż do zlikwidowania powstałej nadpłaty.

5. Pozostałe po dokonaniu rozliczenia zgodnie z ust. 4 raty kwot dochodów podlegają przekazaniu w wysokości i terminach określonych w ust. 1–3.

6. W przypadku gdy zachodzi prawdopodobieństwo przejściowego ograniczenia dochodów jednostek samorządu terytorialnego, dochody, o których mowa w ust. 1–3, mogą być przekazane wszystkim uprawnionym jednostkom samorządu terytorialnego w terminach wcześniejszych niż określone w ust. 1–3.

7. Jeżeli termin przekazania dochodów jednostkom samorządu terytorialnego przypada na dzień ustawowo wolny od pracy lub sobotę, termin ten upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

8. Przepisy art. 15 ust. 2 oraz art. 16 stosuje się odpowiednio.

Art. 41. 1. W przypadku gdy w roku budżetowym wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych będą niższe niż kwoty należnych dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, różnica między tymi kwotami podlega przekazaniu z podatków stanowiących dochód budżetu państwa, w szczególności z podatku dochodowego od osób prawnych.

2. W przypadku gdy w roku budżetowym wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych będą niższe niż kwoty należnych dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych, różnica między tymi kwotami podlega przekazaniu z podatków stanowiących dochód budżetu państwa, w szczególności z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Rozdział 7

Zasady i tryb ustalania dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych oraz subwencji ogólnej dla nowych jednostek samorządu terytorialnego

Art. 42. 1. Podziałowi między nowe jednostki samorządu terytorialnego podlegają kwoty należnych dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych oraz subwencji ogólnej, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 2 lit. c i d.

2. Dochody należne z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 2 lit. c, dla wszystkich istniejących w roku bazowym jednostek samorządu terytorialnego, których terytorium w roku bazowym obejmowało terytorium nowych jednostek samorządu terytorialnego, dzieli się między nowe jednostki samorządu terytorialnego proporcjonalnie do liczby ich mieszkańców, według stanu na dzień 31 grudnia roku bazowego, z uwzględnieniem zmian w podziale administracyjnym kraju wprowadzonych po dniu 31 grudnia roku bazowego.

3. Dochody należne z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 2 lit. c, dla wszystkich istniejących w roku bazowym jednostek samorządu terytorialnego, których terytorium w roku bazowym obejmowało terytorium nowych jednostek samorządu terytorialnego, dzieli się między nowe jednostki samorządu terytorialnego proporcjonalnie do liczby ich mieszkańców, według stanu na dzień 31 grudnia roku bazowego, z uwzględnieniem zmian w podziale administracyjnym kraju wprowadzonych po dniu 31 grudnia roku bazowego.

4. Kwoty należnej subwencji ogólnej, obliczone na rok budżetowy dla wszystkich istniejących w roku bazowym jednostek samorządu terytorialnego, których terytorium w roku bazowym obejmowało terytorium nowych jednostek samorządu terytorialnego, dzieli się między nowe jednostki samorządu terytorialnego proporcjonalnie do liczby ich mieszkańców, według stanu na dzień 31 grudnia roku bazowego, z uwzględnieniem zmian w podziale administracyjnym kraju wprowadzonych po dniu 31 grudnia roku bazowego.

5. Jeżeli kwota należnych dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku dochodowym od osób prawnych lub subwencji ogólnej, wynikająca z podziału, o którym mowa w ust. 2–4, jest niższa od trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w styczniu roku poprzedzającego rok budżetowy, minister właściwy do spraw finansów publicznych nie dokonuje podziału.

6. W przypadku połączenia jednostek samorządu terytorialnego kwoty należnych dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych oraz subwencji ogólnej dla nowej jednostki samorządu terytorialnego ustala się jako sumy kwot z poszczególnych tytułów, ustalonych dla łączonych jednostek samorządu terytorialnego.

7. Dochody nowych jednostek samorządu terytorialnego ustala się w sposób określony w ust. 1–6 aż do uzyskania wszystkich danych niezbędnych do obliczenia kwot dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych oraz subwencji ogólnej dla nowych jednostek samorządu terytorialnego, według zasad określonych w art. 11–33.

Art. 43. 1. Nowe jednostki samorządu terytorialnego, w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji o podziale, o którym mowa w art. 42 ust. 1, mogą, w drodze zgodnych uchwał podjętych przez organy stanowiące wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, których dotyczy ten podział, ustalić inny, niż określony w art. 42, sposób podziału ostatecznych kwot planowanych dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku dochodowym od osób prawnych lub subwencji ogólnej.

2. Ustalenie nowego podziału kwot planowanych dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych oraz subwencji ogólnej następuje w terminie miesiąca od dnia otrzymania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych uchwał, o których mowa w ust. 1.

Art. 44. 1. Gmina powstała w wyniku połączenia gmin, w drodze rozporządzenia wydanego na wniosek zainteresowanych rad gmin, otrzymuje dodatkowy udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, w okresie 5 lat, począwszy od dnia 1 stycznia roku, w którym nastąpiło połączenie, w wysokości 0,4 punktu procentowego.

2. Dla gminy powstałej w wyniku połączenia gmin, w drodze rozporządzenia wydanego na wniosek zainteresowanych rad gmin, dla której dochód z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest niższy od dochodu z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych dla wszystkich gmin w kraju w przeliczeniu na jednego mieszkańca, dodatkowy udział, o którym mowa w ust. 1, w okresie 5 lat, począwszy od dnia 1 stycznia roku, w którym nastąpiło połączenie, zwiększa się o wskaźnik Z_g , wyrażony wzorem:

$$Z_g = 0,4 \text{ punktu procentowego} \cdot \frac{\dot{S}P_g}{\dot{S}_g},$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

$\dot{S}P_g$ – iloraz dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych dla wszystkich gmin w kraju oraz mieszkańców tych gmin,

$\dot{S}_g$ – iloraz dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych w nowej gminie oraz liczby mieszkańców tej gminy.

3. Wartości oznaczone symbolami $\dot{S}P_g$ oraz $\dot{S}_g$ oblicza się na podstawie danych za rok poprzedzający rok, w którym podjęto uchwały.

4. Dochodów z tytułu zwiększonych udziałów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie zalicza się do podstawowych dochodów podatkowych w rozumieniu niniejszej ustawy.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio do powiatu powstałego w wyniku połączenia powiatów w drodze rozporządzenia wydanego na wniosek zainteresowanych rad powiatów.

Rozdział 8

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

Art. 45. 1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych:

- 1) z zakresu zadań inwestycyjnych szkół i placówek oświatowych;
- 2) związanych z inicjatywami wspierania edukacji na obszarach wiejskich, w tym na stypendia i pomoc materialną dla młodzieży wiejskiej;
- 3) związanych z wdrażaniem reformy systemu oświaty, wyrównywaniem szans edukacyjnych oraz zapewnianiem kształcenia praktycznego;
- 4) realizowanych w celu zagospodarowania nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej i przekazanych jednostce samorządu terytorialnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zagospodarowaniu nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1180);
- 5) związanych z budową i remontami obiektów sportowych oraz rozwijaniem sportu, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, a także sportu osób niepełnosprawnych;
- 6) związanych z budową, remontami i utrzymaniem strzelnic oraz rozwijaniem sportu strzeleckiego, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz organizacji proobronnych;
- 7) o których mowa w odrębnych przepisach – na zasadach w nich określonych.

2. Dotacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, może być udzielona do wysokości 50 % planowanych wydatków jednostki samorządu terytorialnego na realizację danego zadania, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

3. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego, która otrzymała dotację, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie przeznaczyła w danym roku budżetowym na realizację zadania objętego dofinansowaniem środków własnych w wysokości co najmniej 50 % planowanych wydatków na jego realizację, jest obowiązana zwrócić kwotę dotacji w wysokości ustalonej jako różnica między kwotą otrzymanej dotacji a wysokością wydatków poniesionych ze środków własnych.

4. Rozliczenie i zwrot dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, następuje na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych.

5. Podziału środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, na poszczególne jednostki samorządu terytorialnego dokonuje, po uzgodnieniu z wojewodami, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

6. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej w celu udzielenia dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 5, przeprowadza nabory wniosków o dofinansowanie i dokonuje podziału środków na podstawie przeprowadzonego konkursu ofert oraz przekazuje je jednostkom samorządu terytorialnego.

7. Minister Obrony Narodowej może udzielić dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 6, ze środków, o których mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r. poz. 825, z późn. zm.³⁾). Minister Obrony Narodowej w celu udzielenia dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 6, przeprowadza nabory wniosków o dofinansowanie i dokonuje podziału środków na podstawie przeprowadzonego konkursu ofert oraz przekazuje je jednostkom samorządu terytorialnego.

8. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 5,
- 2) sposób i tryb udzielania dotacji celowych, w tym sposób ogłoszenia naboru wniosków o udzielenie dotacji celowych, oraz ich rozliczania,
- 3) zakres wniosku o udzielenie dotacji celowej oraz wymagane dokumenty,
- 4) elementy umowy o udzielenie dotacji celowej,
- 5) sposób i tryb kontroli realizacji zadań

– uwzględniając znaczenie i charakter zadań związanych z budową i remontami obiektów sportowych oraz rozwijaniem sportu, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, a także sportu osób niepełnosprawnych.

9. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 6,
- 2) sposób i tryb udzielania dotacji celowych

– uwzględniając znaczenie i charakter zadań związanych z budową i remontami strzelnic oraz rozwijaniem sportu strzeleckiego, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz organizacji proobronnych, a także konieczność efektywnego wykorzystania otrzymanych dotacji celowych.

Art. 46. 1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać z budżetu państwa dotacje celowe na budowę i remonty pomników upamiętniających historię Wojska Polskiego i tradycje oręża polskiego.

2. Minister Obrony Narodowej może udzielić dotacji, o których mowa w ust. 1, ze środków, o których mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

3. Dotacji, o której mowa w ust. 1, udziela się jednostce samorządu terytorialnego, na obszarze której ma być realizowana budowa lub remont pomnika.

4. Dotacji, o której mowa w ust. 1, udziela się na podstawie przeprowadzonego przez Ministra Obrony Narodowej konkursu ofert.

5. Minister Obrony Narodowej dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności:

- 1) stopnia realizacji zadania;
- 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1014 i 1080 oraz z 2026 r. poz. 26, 426, 635 i 815.

- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

6. Jednostki samorządu terytorialnego składają sprawozdanie z realizacji zadań, o których mowa w ust. 1.

7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres zadań, o których mowa w ust. 1,
- 2) sposób i tryb udzielania oraz rozliczania dotacji,
- 3) wzór oferty o udzielenie dotacji oraz wymagane dokumenty,
- 4) elementy umowy o udzielenie dotacji,
- 5) elementy sprawozdania z realizacji zadań, o którym mowa w ust. 6

– uwzględniając znaczenie i charakter zadań związanych z budową i remontami pomników upamiętniających historię Wojska Polskiego i tradycje oręża polskiego, konieczność efektywnego wykorzystania oraz rozliczenia przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji.

Art. 47. 1. Jednostka samorządu terytorialnego realizująca zadania z zakresu administracji rządowej, na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej, otrzymuje od tych organów dotacje celowe w kwocie wynikającej z zawartego porozumienia.

2. Jednostka samorządu terytorialnego realizująca zadania z zakresu działania innych jednostek samorządu terytorialnego, na mocy porozumień zawartych z tymi jednostkami, otrzymuje od tych jednostek dotacje celowe w kwocie wynikającej z zawartego porozumienia, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

3. Szczegółowe zasady i terminy przekazywania dotacji na realizację przez jednostkę samorządu terytorialnego zadań na mocy porozumień, o których mowa w ust. 1 i 2, określają te porozumienia.

Art. 48. 1. Jednostka samorządu terytorialnego może udzielać dotacji innym jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie realizowanych przez nie zadań.

2. Wysokość dofinansowania, o którym mowa w ust. 1, określa, w drodze uchwały, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji.

Art. 49. 1. Jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań.

2. Kwoty dotacji celowych, o których mowa w ust. 1, ustala się zgodnie z zasadami przyjętymi w budżecie państwa do określania wydatków podobnego rodzaju.

3. Dotacje celowe, o których mowa w ust. 1, są przekazywane przez wojewodów, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

4. Dotacje celowe, o których mowa w ust. 1, są przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zlecanych zadań.

5. W przypadku niedotrzymania warunku określonego w ust. 4 jednostce samorządu terytorialnego przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych w postępowaniu sądowym.

Art. 50. Podziału dotacji celowych, o których mowa w art. 49 ust. 1, na poszczególne jednostki samorządu terytorialnego dokonuje wojewoda, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Art. 51. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego decyduje o przeznaczeniu dotacji otrzymanych z budżetu państwa na podstawie odrębnych przepisów, stanowiących zwrot poniesionych wydatków na realizację zadań określonych w tych przepisach oraz dotacji z tytułu rekompensaty utraconych dochodów własnych.

Art. 52. 1. Z budżetu państwa mogą być udzielane jednostkom samorządu terytorialnego dotacje celowe na realizację zadań związanych z usuwaniem bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz z usuwaniem skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz usuwaniem skutków innych klęsk żywiołowych.

2. Dotacje, o których mowa w ust. 1, mogą być udzielane również na budowę mieszkań komunalnych niezbędnych do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2025 r. poz. 1402 i 1847 oraz z 2026 r. poz. 875).

3. Z budżetu państwa mogą być udzielane jednostkom samorządu terytorialnego dotacje celowe na wsparcie realizacji zadań wynikających z przepisów o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Przepisu art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie stosuje się.

Art. 53. 1. Powiat lub miasto na prawach powiatu, które prowadzą lub zlecają prowadzenie ponadgminnych domów pomocy społecznej, otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa według zasad określonych w ust. 2–8.

2. Dotacja przysługuje powiatowi lub miastu na prawach powiatu, które prowadzą lub zlecają prowadzenie domu, o którym mowa w ust. 1, w którym przebywają mieszkańcy przyjęci do tego domu przed dniem 1 stycznia 2004 r., a także powiatowi lub miastu na prawach powiatu, które przyjmą do takiego domu osoby ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem.

3. Dotacja, o której mowa w ust. 1, jest przekazywana w okresach miesięcznych.

4. Wojewoda przekazuje kwotę dotacji dla powiatu lub miasta na prawach powiatu na podstawie informacji o aktualnej liczbie mieszkańców domów, o których mowa w ust. 2, i miesięcznych kosztach utrzymania mieszkańców, uzyskanych za miesiąc poprzedzający miesiąc, na który jest ustalana dotacja.

5. Miesięczną kwotę dotacji dla powiatu lub miasta na prawach powiatu ustala się w wysokości odpowiadającej iloczynowi liczby mieszkańców domów, o których mowa w ust. 2, w powiecie lub mieście na prawach powiatu i średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu, o którym mowa w ust. 1, pomniejszonemu o dochody uzyskiwane z odpłatności za pobyt w domu, o którym mowa w ust. 1, za mieszkańca.

6. Do obliczenia dotacji przyjmuje się średni miesięczny koszt utrzymania w domu, o którym mowa w ust. 1, nie wyższy jednak niż średnia miesięczna kwota dotacji obliczona dla województwa.

7. Średnią miesięczną kwotę dotacji dla województwa stanowi ustalana w budżecie wojewody miesięczna kwota dotacji przeznaczona na działalność domów, o których mowa w ust. 1, ustalona zgodnie z ust. 5, bez wydatków inwestycyjnych, podzielona przez liczbę mieszkańców tych domów.

8. Osoby przyjęte do domu, o którym mowa w ust. 1, przed dniem 1 stycznia 2004 r. oraz osoby posiadające skierowania do domu, o którym mowa w ust. 1, wydane przed dniem 1 stycznia 2004 r. ponoszą opłatę na dotychczasowych zasadach.

9. Zasady określone w ust. 1–8 stosuje się odpowiednio w przypadku przejęcia przez samorząd województwa domu, o którym mowa w ust. 1, na podstawie umowy z powiatem lub miastem na prawach powiatu.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach

Art. 54–78. (pominięte)⁴⁾

Rozdział 9a⁵⁾

Przepisy epizodyczne

Art. 78a. 1. W celu obliczenia na rok 2026 przeliczeniowej liczby mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego przyjmuje się dla poszczególnych kategorii jednostek samorządu terytorialnego następujące obszary wydatkowe i wartości ich wag, determinanty wpływające na potrzeby wydatkowe w danym obszarze wydatkowym oraz wysokość współczynników regresji dla poszczególnych determinant:

Kategoria jednostki samorządu terytorialnego	Obszar wydatkowy	Wartość wagi obszaru wydatkowego (λf)	Determinanty wpływające na potrzeby wydatkowe w danym obszarze wydatkowym	Wysokość współczynników regresji dla poszczególnych determinant (β)
gminy	administracja publiczna	0,24	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w danym powiecie do średniej krajowej	1

⁴⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu.

⁵⁾ Rozdział dodany przez art. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1659), która weszła w życie z dniem 29 listopada 2025 r.

	oświata i wychowanie – szkoły	0,17	liczba oddziałów w szkołach podstawowych	1
	oświata i wychowanie – wychowanie przedszkolne	0,19	liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne	1
	polityka społeczna	0,12	liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	1
	gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0,07	ilość wody dostarczonej i ścieków bytowych odprowadzonych siecią kanalizacyjną [dam ³]	1
	transport i łączność	0,06	liczba mieszkańców w wieku 20–64	1
	kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,07	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w danym powiecie do średniej krajowej	1
	pozostałe	0,08	liczba mieszkańców	1
miasta na prawach powiatu	transport i łączność	0,18	liczba pracujących ogółem	1
	administracja publiczna	0,15	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto do średniej krajowej	1
	oświata i wychowanie – szkoły	0,15	liczba oddziałów w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych i policealnych	1
	oświata i wychowanie – wychowanie przedszkolne	0,17	liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne	1

	polityka społeczna	0,15	liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (łącznie z filiami)	0,8065
			liczba bezrobotnych zarejestrowanych	0,1935
	gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0,05	suma powierzchni parków spacerowo-wypoczynkowych, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej oraz średniej powierzchni objętej utrzymaniem czystości i porządku przez gminy w okresie letnim i powierzchni objętej utrzymaniem czystości i porządku przez gminy w okresie zimowym – będąca w gestii miasta [w ha]	1
	kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,06	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto do średniej krajowej	1
	pozostałe	0,09	liczba mieszkańców	1
powiaty	administracja publiczna	0,40	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto do średniej krajowej	1
	polityka społeczna	0,25	liczba mieszkańców zakładów stacjonarnych pomocy społecznej podległych samorządowi powiatu (łącznie z filiami)	0,3712
			liczba bezrobotnych zarejestrowanych	0,6288
	transport i łączność	0,12	długość dróg powiatowych o nawierzchni twardej [w km]	0,1632
			liczba mieszkańców w wieku 20–64	0,8368
	oświata i wychowanie – szkoły	0,16	liczba oddziałów w szkołach ponadpodstawowych i policealnych	1
	pozostałe	0,07	liczba mieszkańców	1
województwa	transport i łączność	0,36	suma długości dróg wojewódzkich o nawierzchni twardej i długości linii kolejowych eksploatowanych [w km]	1

	administracja publiczna	0,24	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto do średniej krajowej	1
	ochrona zdrowia	0,05	liczba mieszkańców	1
	polityka społeczna	0,08	suma liczby bezrobotnych zarejestrowanych i liczby osób w wieku poprodukcyjnym	1
	kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,16	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto do średniej krajowej	1
	pozostałe	0,11	liczba mieszkańców	1

2. W przypadku gdy na dzień 31 maja 2025 r. wartości determinant wpływających na potrzeby wydatkowe w danym obszarze wydatkowym były objęte tajemnicą statystyczną, do obliczenia przeliczeniowej liczby mieszkańców jednostek samorządu terytorialnego na rok 2026 przyjmuje się posiadane przez Główny Urząd Statystyczny i ostatnio dostępne wartości determinant, które nie były objęte tą tajemnicą w dniu 30 czerwca 2025 r.

Art. 78b. Do obliczenia dochodów jednostek samorządu terytorialnego na rok 2026 z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku dochodowym od osób prawnych i subwencji ogólnej przyjmuje się:

- 1) kwoty dochodów za 2025 r. z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych, subwencji ogólnej oraz środków z rezerwy, o których mowa w art. 89 ust. 2 i 3, obliczone w sposób określony w niniejszej ustawie, przy czym:
  - a) do obliczenia dochodu jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych przyjmuje się kwotę dochodów podatników podatku dochodowego od osób prawnych, o których mowa w art. 12, ustaloną na podstawie danych według stanu na dzień 30 czerwca 2025 r.,
  - b) do obliczenia kwoty rocznego dochodu jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2024 i 2025 przyjmuje się kwotę należnego podatku dochodowego od osób prawnych i wskaźnik udziału należnego podatku dochodowego od osób prawnych od podatników posiadających siedzibę na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego w ogólnej kwocie należnego podatku, ustalone, w przypadku lat 2021 i 2022, na podstawie danych według stanu na dzień 30 czerwca 2025 r.,
  - c) do obliczenia kwoty kalkulacyjnej za rok 2025 przyjmuje się dochody jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych obliczone z uwzględnieniem danych, o których mowa w lit. a i b,
  - d) w zakresie potrzeb oświatowych za rok 2025 przyjmuje się dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego kwoty przekazane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych do dnia 31 maja 2025 r.,
  - e) do obliczenia potrzeb wyrównawczych i uzupełniających oraz korekty z tytułu zamożności za rok 2025 przyjmuje się dane, o których mowa w lit. a i b, oraz potrzeby oświatowe, o których mowa w lit. d;
- 2) wskaźnik, o którym mowa w art. 31 ust. 2, ustalony jako iloraz dochodów jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych na rok 2026 i dochodów tej jednostki z tych tytułów za rok 2025, obliczonych z uwzględnieniem danych, o których mowa w pkt 1 lit. a.

Rozdział 10

Przepisy przejściowe, dostosowujące oraz końcowe

Art. 79. 1. Dochody podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatników podatku dochodowego od osób prawnych, o których mowa w art. 11 i art. 12, na rok 2025, ustala się na podstawie danych zawartych w złożonych za rok 2022 zeznaniach podatkowych, według stanu na dzień 10 marca 2024 r.

2. W celu ustalenia dochodów podatników podatku dochodowego od osób fizycznych na rok 2025 ich dochody z roku 2022 waloryzuje się o 37,1 %.

3. W celu ustalenia dochodów podatników podatku dochodowego od osób prawnych na rok 2025 ich dochody z roku 2022 waloryzuje się o 29,5 %.

4. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do ustalenia na rok 2025 dochodów związku metropolitalnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Art. 80. W celu obliczenia na rok 2025 kwoty potrzeb wyrównawczych jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 23 pkt 1, przyjmuje się:

- 1) wartości determinant dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, dostępne na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego, według stanu na dzień 31 maja 2024 r.;
- 2) w zakresie podstawowych dochodów podatkowych określonych w art. 24 ust. 5 pkt 1 – dochody wykazane za rok 2023 w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych w terminie do dnia 31 maja 2024 r.;
- 3) dla poszczególnych kategorii jednostek samorządu terytorialnego następujące obszary wydatkowe i wartości ich wag, determinanty wpływające na potrzeby wydatkowe w danym obszarze wydatkowym oraz wysokość współczynników regresji dla poszczególnych determinant:

Kategoria jednostki samorządu terytorialnego	Obszar wydatkowy	Wartość wagi obszaru wydatkowego (λ_f)	Determinanty wpływające na potrzeby wydatkowe w danym obszarze wydatkowym	Wysokość współczynników regresji dla poszczególnych determinant (β)
gminy	administracja publiczna	0,24	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w danym powiecie do średniej krajowej	1
	oświata i wychowanie – szkoły	0,17	liczba oddziałów w szkołach podstawowych	1
	oświata i wychowanie – wychowanie przedszkolne	0,19	liczba dzieci uczęszczających do przedszkola	1
	polityka społeczna	0,12	liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	1
	gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0,07	ilość wody dostarczonej i ścieków bytowych odprowadzonych siecią kanalizacyjną [dam^3]	1
	transport i łączność	0,06	liczba mieszkańców w wieku 20–64	1
	kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,07	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w danym powiecie do średniej krajowej	1
	pozostałe	0,08	liczba mieszkańców	1

miasta na prawach powiatu	transport i łączność	0,18	liczba pracujących ogółem	1
	administracja publiczna	0,15	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto do średniej krajowej	1
	oświata i wychowanie – szkoły	0,15	liczba oddziałów w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych i policealnych	1
	oświata i wychowanie – wychowanie przedszkolne	0,17	liczba dzieci uczęszczających do przedszkola	1
	polityka społeczna	0,15	liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (łącznie z filiami)	0,8065
			liczba bezrobotnych zarejestrowanych	0,1935
	gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0,05	suma powierzchni parków spacerowo-wypoczynkowych, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej oraz średniej powierzchni objętej utrzymaniem czystości i porządku przez gminy w okresie letnim i powierzchni objętej utrzymaniem czystości i porządku przez gminy w okresie zimowym – będąca w gestii miasta [w ha]	1
	kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,06	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto do średniej krajowej	1
	pozostałe	0,09	liczba mieszkańców	1
powiaty	administracja publiczna	0,40	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto do średniej krajowej	1
	polityka społeczna	0,25	liczba mieszkańców zakładów stacjonarnych pomocy społecznej podległych samorządowi powiatu (łącznie z filiami)	0,3712
			liczba bezrobotnych zarejestrowanych	0,6288
	transport i łączność	0,12	długość dróg powiatowych o nawierzchni twardej [w km]	0,1632
			liczba mieszkańców w wieku 20–64	0,8368
	oświata i wychowanie – szkoły	0,16	liczba oddziałów w szkołach ponadpodstawowych i policealnych	1
	pozostałe	0,07	liczba mieszkańców	1

województwa	transport i łączność	0,36	suma długości dróg wojewódzkich o nawierzchni twardej i długości linii kolejowych eksploatowanych [w km]	1
	administracja publiczna	0,24	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto do średniej krajowej	1
	ochrona zdrowia	0,05	liczba mieszkańców	1
	polityka społeczna	0,08	suma liczby bezrobotnych zarejestrowanych i liczby osób w wieku poprodukcyjnym	1
	kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,16	iloczyn liczby mieszkańców i relacji przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto do średniej krajowej	1
	pozostałe	0,11	liczba mieszkańców	1

Art. 81. 1. Kwota potrzeb oświatowych, o których mowa w art. 23 pkt 2, dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego na rok 2025 wynosi 102 652 278 950 zł.

2. W celu obliczenia potrzeb oświatowych jednostki samorządu terytorialnego na rok 2025, w tym branych pod uwagę do ustalenia dochodów i wydatków zawartych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2025 przedłożonym Sejmowi, przyjmuje się potrzeby oświatowe obliczone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na podstawie danych według stanu na dzień 15 maja 2024 r., z uwzględnieniem przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 26 ust. 6.

Art. 82. 1. Na rok 2025:

- 1) przy podziale łącznej kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 26 ust. 3, uwzględnia się liczbę uczniów i słuchaczy szkół prowadzących kształcenie zawodowe objętych branżowym szkoleniem zawodowym realizowanym przez branżowe centra umiejętności wyłonione w konkursie „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności (BCU), realizujących koncepcję centrów doskonałości zawodowej (CoVEs)” ogłoszonym przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w latach 2022 i 2023, których wsparcie funkcjonowania w ramach tego konkursu trwa nie dłużej niż do dnia 30 września 2025 r., oraz które tworzą ogólnopolską sieć branżowych centrów umiejętności, o której mowa w art. 8a ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe;
- 2) podział łącznej kwoty potrzeb oświatowych w zakresie branżowych szkoleń zawodowych realizowanych przez branżowe centra umiejętności wyłonione w konkursie „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności (BCU), realizujących koncepcję centrów doskonałości zawodowej (CoVEs)” ogłoszonym przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w latach 2022 i 2023, których wsparcie funkcjonowania w ramach tego konkursu trwa nie dłużej niż do dnia 30 września 2025 r., oraz które tworzą ogólnopolską sieć branżowych centrów umiejętności, o której mowa w art. 8a ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe, dotyczy okresu od dnia 1 października 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

2. Na rok 2026:

- 1) przy podziale łącznej kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 26 ust. 3, uwzględnia się liczbę uczniów i słuchaczy szkół prowadzących kształcenie zawodowe objętych branżowym szkoleniem zawodowym realizowanym przez branżowe centra umiejętności wyłonione w konkursie „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności (BCU), realizujących koncepcję centrów doskonałości zawodowej (CoVEs)” ogłoszonym przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w latach 2022 i 2023, których wsparcie funkcjonowania w ramach tego konkursu zakończy się w okresie od dnia 1 października 2025 r. do dnia 30 czerwca 2026 r., oraz które tworzą ogólnopolską sieć branżowych centrów umiejętności, o której mowa w art. 8a ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe;

- 2) podział łącznej kwoty potrzeb oświatowych w zakresie branżowych szkoleń zawodowych realizowanych przez branżowe centra umiejętności wyłonione w konkursie „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności (BCU), realizujących koncepcję centrów doskonałości zawodowej (CoVEs)” ogłoszonym przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w latach 2022 i 2023, których wsparcie funkcjonowania w ramach tego konkursu trwa niedłużej niż do dnia 30 września 2025 r., oraz które tworzą ogólnopolską sieć branżowych centrów umiejętności, o której mowa w art. 8a ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe, dotyczy okresu od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r.;
- 3) podział łącznej kwoty potrzeb oświatowych w zakresie branżowych szkoleń zawodowych realizowanych przez branżowe centra umiejętności wyłonione w konkursie „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności (BCU), realizujących koncepcję centrów doskonałości zawodowej (CoVEs)” ogłoszonym przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w latach 2022 i 2023, których wsparcie funkcjonowania w ramach tego konkursu zakończy się w okresie od dnia 1 października 2025 r. do dnia 30 czerwca 2026 r., oraz które tworzą ogólnopolską sieć branżowych centrów umiejętności, o której mowa w art. 8a ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe, dotyczy okresu od dnia 1 lipca 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r.

Art. 83. 1. W celu obliczenia na rok 2025 potrzeb rozwojowych jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 23 pkt 3, przyjmuje się dane o wydatkach i dochodach za lata 2021–2023 wykazane w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych w terminie do dnia 31 maja 2024 r. Korekta danych, dokonana po dniu 31 maja 2024 r., nie powoduje zmiany wysokości potrzeb rozwojowych.

2. Na rok 2025 przeliczeniowe wydatki majątkowe, o których mowa w art. 28 ust. 6, oblicza się jako sumę iloczynów:

- 1) wagi 1 i wydatków majątkowych własnych;
- 2) wagi 0,5 i wydatków majątkowych na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy zmieniającej w art. 66⁶⁾;
- 3) wagi 0,25 i wydatków majątkowych innych niż określone w pkt 1 i 2.

Art. 84. W celu obliczenia na rok 2025 potrzeb ekologicznych jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 23 pkt 4, przyjmuje się:

- 1) dane o powierzchni obszarów prawnie chronionych znajdujących się na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., ustalone przez ministra właściwego do spraw środowiska;
- 2) stawkę bazową za 1 ha powierzchni obszaru prawnie chronionego, o której mowa w art. 29 ust. 2, wynoszącą:
  - a) 310 zł – dla gmin i miast na prawach powiatu,
  - b) 70 zł – dla powiatów,
  - c) 35 zł – dla województw.

Art. 85. 1. W celu obliczenia na rok 2025 potrzeb uzupełniających dla jednostki samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 23 pkt 5, przyjmuje się minimalną kwotę dochodów jednostki samorządu terytorialnego w roku 2025 w wysokości odpowiadającej:

- 1) 106,0 % dochodów jednostki w roku 2024 albo
- 2) kwocie dochodów jednostki obliczonych na rok 2025 zgodnie z przepisami ustawy uchylanej w art. 120 – w przypadku gdy kwota ta jest wyższa niż kwota, o której mowa w pkt 1.

2. Przez dochody jednostki samorządu terytorialnego w roku 2024, o których mowa w ust. 1 pkt 1, rozumie się ustalone na rok 2024, zgodnie z ustawą uchylaną w art. 120, z wyłączeniem art. 70w tej ustawy, łączne dochody jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszone o wpłaty do budżetu państwa na rok 2024, z tytułu:

- 1) udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, bez uwzględnienia korekty, o której mowa w art. 9c ustawy uchylanej w art. 120;
- 2) udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, bez uwzględnienia korekt, o których mowa w art. 9c i art. 70v ustawy uchylanej w art. 120;
- 3) części oświatowej subwencji ogólnej;

---

⁶⁾ Artykuł 66 zawiera zmiany do ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

- 4) części wyrównawczej subwencji ogólnej;
- 5) części równoważącej i regionalnej subwencji ogólnej;
- 6) kwoty podstawowej części rozwojowej subwencji ogólnej;
- 7) rezerwy subwencji ogólnej, z przeznaczeniem dla województw na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony dróg wojewódzkich i zarządzania tymi drogami.

3. Przez dochody jednostki samorządu terytorialnego w roku 2024, o których mowa w ust. 1 pkt 1, rozumie się także dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, otrzymane na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾.

4. Przez dochody jednostki samorządu terytorialnego obliczone na rok 2025, o których mowa w ust. 1 pkt 2, rozumie się łączne dochody jednostki samorządu terytorialnego z tytułów, o których mowa w ust. 2 i 3, bez uwzględnienia korekt, o których mowa w art. 9c ustawy uchylanej w art. 120, pomniejszone o wpłaty do budżetu państwa na rok 2025 liczone, zgodnie z ustawą uchylaną w art. 120, jak wpłaty do budżetu państwa na rok 2024.

5. W przypadku gdy minimalna kwota dochodów, o której mowa w ust. 1, jest wyższa od dochodów jednostki samorządu terytorialnego ustalonych na rok 2025 zgodnie z niniejszą ustawą, dla jednostki samorządu terytorialnego ustala się na rok 2025 kwotę potrzeb uzupełniających w wysokości zapewniającej osiągnięcie minimalnej kwoty dochodów.

6. Przez dochody jednostki samorządu terytorialnego, ustalone na rok 2025 zgodnie z niniejszą ustawą, o których mowa w ust. 5, rozumie się łączne należne dochody jednostki samorządu terytorialnego z tytułu:

- 1) udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 2) udziału w podatku dochodowym od osób prawnych,
- 3) subwencji ogólnej

– pomniejszone o kwotę odpowiadającą wysokości części inwestycyjnej potrzeb rozwojowych jednostki samorządu terytorialnego.

7. W przypadku gdy dochody jednostki samorządu terytorialnego, ustalone na rok 2025 zgodnie z niniejszą ustawą, o których mowa w ust. 5, obliczone bez pomniejszenia o kwotę odpowiadającą wysokości części inwestycyjnej potrzeb rozwojowych jednostki, są niższe niż 104 % dochodów jednostki na rok 2025, o których mowa w ust. 4, obliczonych, wraz z korektami, o których mowa w art. 9c ustawy uchylanej w art. 120, oraz pełną kwotą części rozwojowej subwencji ogólnej, kwota potrzeb uzupełniających tej jednostki, o których mowa w ust. 5, podlega zwiększeniu o wysokość różnicy między tymi dochodami.

Art. 86. 1. Jednostka samorządu terytorialnego, której potrzeby finansowe, ustalone na rok 2025 w sposób określony w art. 23–30, z uwzględnieniem art. 80–85, są wyższe niż kwota kalkulacyjna, o której mowa w ust. 2, otrzymuje w roku 2025 subwencję ogólną z budżetu państwa w wysokości odpowiadającej różnicy między tymi kwotami.

2. Kwota kalkulacyjna stanowi różnicę między łączną kwotą dochodu danej jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatku dochodowym od osób prawnych, ustaloną na rok 2025 na podstawie art. 11 i art. 12 a łączną kwotą jej dochodów z tych tytułów ustaloną na rok 2025 zgodnie z art. 9 i art. 9a ustawy uchylanej w art. 120.

Art. 87. Obliczając na rok 2025 korektę z tytułu zamożności jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 32, nie uwzględnia się kwoty odpowiadającej potrzebom uzupełniającym jednostki, o której mowa w art. 85.

Art. 88. 1. W przypadku gdy dochody jednostki samorządu terytorialnego, ustalone na rok 2025 zgodnie z niniejszą ustawą, o których mowa w art. 85 ust. 5, obliczone bez pomniejszenia o kwotę odpowiadającą wysokości części inwestycyjnej potrzeb rozwojowych, są wyższe od 112 % dochodów jednostki na rok 2025, o których mowa w art. 85 ust. 4, obliczonych wraz z korektami, o których mowa w art. 9c ustawy uchylanej w art. 120, oraz pełną kwotą części rozwojowej subwencji ogólnej, jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje w roku 2025 dochody w wysokości odpowiadającej 112 % dochodów na rok 2025, o których mowa w art. 85 ust. 4, obliczonych wraz z korektami, o których mowa w art. 9c ustawy uchylanej w art. 120, i pełną kwotą części rozwojowej subwencji ogólnej. Przepisy art. 32 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

⁷⁾ Artykuł 73 zawiera zmiany do ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.

2. Kwota odpowiadająca sumie różnic między dochodami jednostek samorządu terytorialnego, ustalonymi na rok 2025 w sposób określony w ust. 1, w wysokości niezbędnej do sfinansowania kwot, o których mowa w art. 89 ust. 2 i 3, zwiększa rezerwę na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego w roku 2025.

3. Dochody jednostki samorządu terytorialnego, o których mowa w ust. 1, stanowią dochody należne, podlegające przekazaniu tej jednostce.

Art. 89. 1. W roku 2025 rezerwa na uzupełnienie dochodów, o której mowa w art. 34, wynosi 1 700 000 tys. zł i podlega zwiększeniu o środki, o których mowa w art. 88 ust. 2.

2. W roku 2025 jednostki samorządu terytorialnego otrzymują z rezerwy, o której mowa w ust. 1, środki w wysokości zapewniającej im osiągnięcie nadwyżki dochodów, ustalonych zgodnie z niniejszą ustawą na rok 2025, o których mowa w art. 85 ust. 5, obliczonych bez pomniejszenia o kwotę odpowiadającą wysokości części inwestycyjnej potrzeb rozwojowych, ponad jej łączne dochody na rok 2025, o których mowa w art. 85 ust. 4, obliczone wraz z korektami, o których mowa w art. 9c ustawy uchylanej w art. 120, oraz pełną kwotę części rozwojowej subwencji ogólnej, w wysokości:

- 1) 1 000 tys. zł – dla gmin o liczbie mieszkańców nieprzekraczającej 4 tys.;
- 2) 1 500 tys. zł – dla gmin o liczbie mieszkańców przekraczającej 4 tys., ale nieprzekraczającej 6 tys.;
- 3) 2 000 tys. zł – dla gmin o liczbie mieszkańców przekraczającej 6 tys., ale nieprzekraczającej 8 tys.;
- 4) 2 500 tys. zł – dla gmin o liczbie mieszkańców przekraczającej 8 tys., ale nieprzekraczającej 10 tys.;
- 5) 3 000 tys. zł – dla gmin o liczbie mieszkańców przekraczającej 10 tys., ale nieprzekraczającej 15 tys.;
- 6) 3 500 tys. zł – dla gmin o liczbie mieszkańców przekraczającej 15 tys., ale nieprzekraczającej 25 tys.;
- 7) 4 000 tys. zł – dla gmin o liczbie mieszkańców przekraczającej 25 tys., ale nieprzekraczającej 40 tys.;
- 8) 5 000 tys. zł – dla gmin o liczbie mieszkańców przekraczającej 40 tys., ale nieprzekraczającej 60 tys.;
- 9) 6 000 tys. zł – dla gmin o liczbie mieszkańców przekraczającej 60 tys.;
- 10) 10 000 tys. zł – dla miast na prawach powiatu o liczbie mieszkańców nieprzekraczającej 65 tys.;
- 11) 15 000 tys. zł – dla miast na prawach powiatu o liczbie mieszkańców przekraczającej 65 tys., ale nieprzekraczającej 125 tys.;
- 12) 20 000 tys. zł – dla miast na prawach powiatu o liczbie mieszkańców przekraczającej 125 tys.;
- 13) 4 000 tys. zł – dla powiatów o liczbie mieszkańców nieprzekraczającej 50 tys.;
- 14) 5 000 tys. zł – dla powiatów o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys., ale nieprzekraczającej 100 tys.;
- 15) 6 000 tys. zł – dla powiatów o liczbie mieszkańców przekraczającej 100 tys.;
- 16) 45 000 tys. zł – dla województw.

3. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w ust. 2, których dochody, ustalone na rok 2025 zgodnie z niniejszą ustawą, o których mowa w art. 85 ust. 5, obliczone bez pomniejszenia o kwotę odpowiadającą wysokości części inwestycyjnej potrzeb rozwojowych oraz powiększone o środki, o których mowa w ust. 2, są wyższe od 110 % dochodów jednostki na rok 2025, o których mowa w art. 85 ust. 4, obliczonych wraz z korektami, o których mowa w art. 9c ustawy uchylanej w art. 120, oraz pełną kwotę części rozwojowej subwencji ogólnej – jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje środki z rezerwy, o której mowa w ust. 1, w wysokości zapewniającej 110 % dochodów jednostki na rok 2025, o których mowa w art. 85 ust. 4, obliczonych wraz z korektami, o których mowa w art. 9c ustawy uchylanej w art. 120, oraz pełną kwotę części rozwojowej subwencji ogólnej.

4. Kwota środków z rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w ust. 2 i 3, powiększa potrzeby uzupełniające jednostki samorządu terytorialnego w roku 2026.

Art. 90. 1. W roku 2025 środki rezerwy, o której mowa w art. 34, w wysokości 330 000 tys. zł przeznacza się na dofinansowanie:

- 1) inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu;
- 2) remontu, utrzymania i ochrony dróg krajowych i wojewódzkich w granicach miast na prawach powiatu i zarządzania nimi.

2. Podziału kwoty, o której mowa w ust. 1, dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 91. 1. W roku 2025 środki rezerwy, o której mowa w art. 34, w wysokości 40 000 tys. zł, przeznacza się dla gmin, w których powierzchnia parku narodowego, znajdująca się na terenie gminy, jest większa niż 20 % powierzchni tej gminy lub powierzchnia parku narodowego na obszarze gminy jest większa niż 2000 ha.

2. Podziału kwoty, o której mowa w ust. 1, dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, biorąc pod uwagę obszar parku narodowego znajdującego się na terenie gminy, przy czym kwota dla gminy, na obszarze której w roku 2025 utworzono nowy park narodowy lub powiększona została powierzchnia dotychczas istniejącego parku narodowego, może być odpowiednio zwiększona.

Art. 92. 1. W roku 2025 środki rezerwy, o której mowa w art. 34, w wysokości 30 000 tys. zł, przeznacza się dla gmin uzdrowiskowych, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 63⁸⁾.

2. Podziału kwoty, o której mowa w ust. 1, dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, biorąc pod uwagę obszar, któremu został nadany status uzdrowiska, oraz powierzchnię stref ochrony uzdrowiskowej wydzielonych na obszarze uzdrowiska.

Art. 93. 1. Do obliczenia dochodów i wpłat jednostki samorządu terytorialnego do budżetu państwa na rok 2025, zgodnie z ustawą uchylaną w art. 120, przyjmuje się:

- 1) kwoty rocznego dochodu jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych, ustalone zgodnie z art. 9 i art. 9a ustawy uchylanej w art. 120, przy czym:
  - a) prognozowana ogólna kwota wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych na rok 2025 wynosi 168 373 731 366,30 zł,
  - b) prognozowana ogólna kwota wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych na rok 2025 wynosi 104 382 000 000,00 zł,
  - c) udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy wynosi 38,52 %,
  - d) wskaźnik udziału należnego podatku dochodowego od osób fizycznych ustala się na podstawie danych zawartych w złożonych za lata 2020–2022 zeznaniach podatkowych o wysokości osiągniętego dochodu oraz rocznym obliczeniu podatku dokonany przez płatników, przyjętych do ustalenia kwoty rocznych dochodów jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych na rok 2024,
  - e) wskaźnik udziału należnego podatku dochodowego od osób prawnych ustala się na podstawie danych zawartych w złożonych za lata 2020–2022 zeznaniach podatkowych o wysokości osiągniętego dochodu i należnego podatku dochodowego od osób prawnych, przy czym za lata 2020 i 2021 przyjmuje się dane wykorzystane do ustalania kwoty rocznych dochodów jednostki samorządu terytorialnego z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych na rok 2024, a za rok 2022, według stanu na dzień 10 czerwca 2024 r.;
- 2) w zakresie podstawowych dochodów podatkowych – dochody wykazane za rok 2023 w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych, w terminie do dnia 31 maja 2024 r.;
- 3) kwotę części oświatowej subwencji ogólnej wynikającą z ustawy uchylanej w art. 120 w wysokości 94 626 768 375 zł, podzieloną między jednostki samorządu terytorialnego według zasad i na podstawie danych przyjętych do podziału potrzeb oświatowych na rok 2025, z wyłączeniem zadań, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1–3 i ust. 2;
- 4) wydatki wykazane za rok 2023 w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych w terminie do dnia 31 maja 2024 r., stanowiące podstawę do obliczenia kwot, o których mowa w art. 21a ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 23a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy uchylanej w art. 120;
- 5) kwotę części rozwojowej subwencji ogólnej ustaloną i podzieloną między jednostki samorządu terytorialnego według zasad i na podstawie danych określonych w art. 28a ustawy uchylanej w art. 120.

⁸⁾ Artykuł 63 zawiera zmiany do ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

2. Do obliczenia dochodów jednostki samorządu terytorialnego na rok 2025 przyjmuje się także kwotę dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat – w wysokości limitu wydatków budżetu państwa, określonego w art. 110 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾, podzieloną między jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾ i na podstawie danych według stanu na dzień 15 maja 2024 r.

Art. 94. 1. Pierwsza rata środków stanowiących należne dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych na rok 2025, w wysokości 1/13 planowanej rocznej kwoty należnych dochodów z tego tytułu, podlega przekazaniu na rachunki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w terminie do dnia 25 grudnia 2024 r.

2. Gminy i powiaty otrzymują pierwszą ratę należnej subwencji ogólnej na rok 2025, w wysokości 1/13 należnej rocznej kwoty subwencji w terminie do dnia 25 grudnia 2024 r.

3. Dochody, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowią dochody jednostek samorządu terytorialnego w roku 2025.

4. Raty, o których mowa w ust. 1 i 2, dotyczą odpowiednio dochodów i wydatków budżetu państwa w roku 2025.

Art. 95. 1. Gmina, która w roku 2021 otrzymała z budżetu państwa środki finansowe na uzupełnienie subwencji ogólnej, z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę lub kanalizacji, o których mowa w art. 70e ust. 1 i art. 70f ust. 1 ustawy uchylanej w art. 120, jest obowiązana do:

- 1) przeznaczenia w latach 2021–2025 na finansowanie takich inwestycji wydatków w kwocie niemniejszej niż równość kwoty otrzymanej na takie inwestycje w roku 2021;
- 2) złożenia do właściwego wojewody, w terminie do dnia 31 marca 2026 r., informacji o wysokości wydatków przeznaczanych na takie inwestycje w latach 2021–2025.

2. Obowiązek przeznaczenia przez gminę w latach 2021–2025 wydatków na finansowanie inwestycji w zakresie kanalizacji jest spełniony także w przypadku, gdy gmina w tym okresie poniosła wydatki na inwestycje w zakresie usuwania i oczyszczania ścieków lub na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. W zakresie dofinansowania przydomowych oczyszczalni ścieków zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, 1080, 1812 i 1863).

3. Obowiązek przeznaczenia przez gminę w latach 2021–2025 wydatków na finansowanie inwestycji, o których mowa w ust. 1, jest spełniony także w przypadku, gdy gmina w tym okresie przeznaczyła łącznie na finansowanie jednej z tych inwestycji kwotę co najmniej równą sumie kwot otrzymanych w roku 2021 na uzupełnienie subwencji ogólnej.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, gmina składa do właściwego wojewody, w terminie do dnia 31 marca 2026 r., informację o łącznej kwocie wydatków na finansowanie inwestycji, o których mowa w ust. 1.

5. Jeżeli gmina, o której mowa w ust. 1, przeznaczyła na finansowanie inwestycji, o których mowa w ust. 1, w latach 2021–2025 wydatki mniejsze niż równość kwot otrzymanych w roku 2021 na wsparcie takich inwestycji, w roku 2026 nie otrzymuje środków z rezerwy, o której mowa w art. 34.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio w przypadku niezłożenia w terminie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 4.

Art. 96. 1. Jednostka samorządu terytorialnego, która w roku 2022 otrzymała dodatkowe dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, o których mowa w art. 70j ustawy uchylanej w art. 120, jest obowiązana do przeznaczenia w latach 2022–2027 na zadania z zakresu poprawy efektywności energetycznej, rozwoju odnawialnych źródeł energii w rozumieniu art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2026 r. poz. 68, 516, 900 i 912) oraz ograniczenia kosztów zakupu ciepła lub energii ponoszonych przez odbiorców, wydatków w kwocie niemniejszej niż równość 15 % kwoty otrzymanych w roku 2022 dodatkowych dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych.

2. Do wydatków, o których mowa w ust. 1, wlicza się również wydatki:

- 1) samorządowej instytucji kultury, dla której jednostka samorządu terytorialnego jest organizatorem w rozumieniu art. 10 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 457 i 912);
- 2) samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, dla którego jednostka samorządu terytorialnego jest podmiotem tworzącym w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 156 i 972);

- 3) spółki kapitałowej, w której wartość nominalna udziałów albo akcji należących do jednostki samorządu terytorialnego stanowi nie mniej niż 51 % kapitału zakładowego spółki oraz w której jednostka samorządu terytorialnego dysponuje bezpośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu.

3. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego przeznaczyła na finansowanie zadań, o których mowa w ust. 1, wydatki w kwocie mniejszej niż równowartość 15 % kwoty otrzymanych w roku 2022 dodatkowych dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, w roku 2029 nie otrzymuje środków z rezerwy, o której mowa w art. 34.

4. Jednostka samorządu terytorialnego składa do właściwego wojewody, w terminie do dnia 31 marca 2028 r., informację o wysokości wydatków przeznaczonych na zadania, o których mowa w ust. 1. W przypadku niezłożenia informacji w tym terminie przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 97. Podatek od spadków i darowizn oraz podatek od czynności cywilnoprawnych wpłacone na rachunek urzędu skarbowego przed dniem 1 stycznia 2025 r. podlegają przekazaniu na rachunek budżetu gminy lub miasta na prawach powiatu uprawnionych do uzyskania dochodów z tych tytułów na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 98. Podstawę do wyliczenia dochodów, o których mowa w art. 14 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 74⁹⁾, w brzmieniu dotychczasowym, branych pod uwagę do ustalenia dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w roku 2025, stanowią:

- 1) wskaźniki dochodów podatkowych jednostki samorządu terytorialnego danego rodzaju, o których mowa w art. 20 ust. 4 i art. 22 ust. 4 ustawy uchylanej w art. 120, uwzględnione do wyliczenia części wyrównawczej subwencji ogólnej na rok 2024;
- 2) część wyrównawcza i część równoważąca subwencji ogólnej oraz wpłaty do budżetu państwa ustalone na rok bazowy.

Art. 99. 1. Przepisy art. 22j ust. 7, 10 i 11 ustawy zmienianej w art. 57¹⁰⁾, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2026 r.

2. Do dnia 31 grudnia 2025 r. podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych stosują przepisy art. 22j ust. 7, 10 i 11 ustawy zmienianej w art. 57¹⁰⁾, w brzmieniu dotychczasowym.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r., ogłosi, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na rok 2025 wartości wskaźników, o których mowa w art. 22j ust. 11 ustawy zmienianej w art. 57¹⁰⁾, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 100. 1. Przepisy art. 16j ust. 7, 10 i 11 ustawy zmienianej w art. 58¹¹⁾, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2026 r.

2. Do dnia 31 grudnia 2025 r. podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych stosują przepisy art. 16j ust. 7, 10 i 11 ustawy zmienianej w art. 58¹¹⁾, w brzmieniu dotychczasowym.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r., ogłosi, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na rok 2025 wartości wskaźników, o których mowa w art. 16j ust. 11 ustawy zmienianej w art. 58¹¹⁾, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 101. W roku 2024 dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego są udzielane na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 120.

Art. 102. Do informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach w zakresie danych dotyczących naliczania subwencji i rozliczeń dotacji celowych za rok 2024 i lata poprzedzające stosuje się art. 10 ustawy zmienianej w art. 59¹²⁾ w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 103. Do:

- 1) subwencji ogólnej, w tym zmniejszenia i zwrotu nienależnej kwoty poszczególnych części tej subwencji oraz uznania przez jednostkę samorządu terytorialnego zasadności zwrotu do budżetu państwa całej nienależnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej,

⁹⁾ Artykuł 74 zawiera zmiany do ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg.

¹⁰⁾ Artykuł 57 zawiera zmiany do ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

¹¹⁾ Artykuł 58 zawiera zmiany do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

¹²⁾ Artykuł 59 zawiera zmiany do ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych.

- 2) wpłat jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa, o których mowa w art. 29, art. 30 i art. 70a ustawy uchylanej w art. 120, w tym zapłaty należnej kwoty z tytułu tych wpłat,
  - 3) nienależnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, której zwrot został rozłożony na raty
- za rok 2024 i lata poprzedzające stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 104. 1. W zakresie zobowiązań powstałych w przypadku uznanego przez jednostkę samorządu terytorialnego zwrotu do budżetu państwa całej nienależnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, o którym mowa w art. 37a ust. 2 pkt 1 ustawy uchylanej w art. 120, za rok 2024 i lata poprzedzające stosuje się również egzekucję administracyjną, jeżeli wynikają one z oświadczenia, o którym mowa w art. 37a ust. 2 pkt 1 ustawy uchylanej w art. 120.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się egzekucję administracyjną, jeżeli w oświadczeniu, o którym mowa w art. 37a ust. 2 pkt 1 ustawy uchylanej w art. 120, zostało zamieszczone pouczenie, że stanowi ono podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego.

3. Do egzekucji zobowiązań, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 105. Do dotacji udzielonych przed dniem 1 stycznia 2025 r. na podstawie art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32 ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾ w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 106. Do dopłaty, o której mowa w art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 402 i 1572), na rok 2024 i lata poprzedzające stosuje się art. 11a tej ustawy, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 107. W roku 2025, od dnia 1 stycznia do ostatniego dnia miesiąca aktualizacji, o której mowa w art. 43 ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾, stosuje się przepis art. 45 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 108. 1. W roku 2024 do ustalania i przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego dochodów stosuje się przepisy ustawy uchylanej w art. 120.

2.¹³⁾ W roku 2024 do podziału rezerw, o których mowa w art. 26 ust. 1, art. 28 ust. 2, art. 36 ust. 4 pkt 1 i art. 36b ustawy uchylanej w art. 120, oraz przekazywania jednostkom samorządu terytorialnego środków pochodzących z tych rezerw stosuje się przepisy ustawy uchylanej w art. 120, z tym, że podział rezerwy, o której mowa w art. 28 ust. 2 tej ustawy następuje nie później niż do dnia 16 grudnia.

3. W roku 2024 do ustalania i przekazywania związkowi metropolitalnemu dochodów stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 72¹⁴⁾, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 109. Do rozliczeń związanych z pokrywaniem kosztów, o których mowa w art. 50 ust. 2 i art. 51 ust. 1–9 ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾, w brzmieniu dotychczasowym, dotyczących kosztów za rok 2024, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾ w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 110. 1. Przepis art. 26 ust. 5 stosuje się po raz pierwszy do przekazywania kwot potrzeb oświatowych poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego na rok 2026.

2. Przepis art. 26 ust. 6 pkt 13 stosuje się po raz pierwszy do podziału potrzeb oświatowych na rok 2027.

Art. 111. Przepisy art. 36–38 stosuje się po raz pierwszy do potrzeb finansowych, subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego oraz korekty z tytułu zamożności, ustalonych na rok 2025.

Art. 112. 1. Przepis art. 249 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 66⁶⁾, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy do planu finansowego urzędu jednostki samorządu terytorialnego na rok 2025.

2. Do planu finansowego urzędu jednostki samorządu terytorialnego na rok 2024 stosuje się art. 249 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 66⁶⁾, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 113. 1. Rozliczenia dotacji udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego w roku 2024 na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym dokonuje się zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 53 ust. 11 ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾, w brzmieniu dotychczasowym.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 20 ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1717), która weszła w życie z dniem 26 listopada 2024 r.

¹⁴⁾ Artykuł 72 zawiera zmiany do ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim.

2. W roku 2025 przy ustalaniu wysokości dotacji, o której mowa w art. 15–21, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28–30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41 ustawy zmienianej w art. 73¹⁵⁾, przewidzianą kwotę potrzeb oświatowych zwiększa się o 0,9 %.

3. W roku 2024 do podziału środków, o których mowa w art. 50 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 76¹⁵⁾, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się wyłączenia zadań, o których mowa w art. 28 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy uchylanej w art. 120.

Art. 114. 1. W roku 2025 rezerwa, o której mowa w art. 34, może być zwiększona o kwotę niewyższą niż 1 000 000 tys. zł ze środków rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na uzupełnienie subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, przeznacza się na zwiększenie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności w związku z potrzebą uwzględnienia skutków wzrostu w roku 2025 średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, ponad poziom tego wzrostu przyjęty do ustalenia potrzeb oświatowych na rok 2025 określonych w art. 81 ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych dokona, na zasadach przyjętych do ustalenia potrzeb oświatowych na rok 2025, podziału środków, o których mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok 2025 i przekaze ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informację o kwotach wynikających z podziału środków rezerwy na poszczególne jednostki samorządu terytorialnego.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekaze jednostkom samorządu terytorialnego środki wynikające z podziału, o którym mowa w ust. 3, w ratach, przy czym pierwsza rata będzie przekazana do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpił podział, o którym mowa w ust. 3, z wyrównaniem od stycznia 2025 r. do tego miesiąca, a pozostała kwota w równych miesięcznych ratach do dnia 25 listopada 2025 r.

5. Do środków, o których mowa w ust. 1:

- 1) stosuje się przepis art. 31 ust. 4 pkt 1;
- 2) nie stosuje się przepisów art. 34 ust. 3–13.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uwzględnia środki, o których mowa w ust. 1, przy ponownym obliczeniu potrzeb oświatowych za rok 2025, o którym mowa w art. 36 ust. 1 i 2.

7. Podstawą ustalenia na rok 2026 kwoty potrzeb oświatowych, o której mowa w art. 26 ust. 1, jest kwota potrzeb, o której mowa w art. 81 ust. 1, oraz równowartość kwoty, przekazanych do jednostek samorządu terytorialnego, środków rezerwy na uzupełnienie dochodów, o której mowa w ust. 1.

Art. 115. 1. Kwota potrzeb oświatowych, o której mowa w art. 26 ust. 1, ustalona na rok 2025 w sposób określony w niniejszej ustawie, podlega zmniejszeniu o kwotę związaną z przekazaniem w roku 2025 szkół lub placówek oświatowych do prowadzenia przez właściwego ministra.

2. Kwotę zmniejszenia potrzeb oświatowych, o której mowa w ust. 1, oblicza minister właściwy do spraw oświaty i wychowania i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok 2025, informację o jej wysokości.

3. Kwotę należnej danej jednostce samorządu terytorialnego subwencji ogólnej na rok 2025 pomniejsza się o kwotę zmniejszenia potrzeb oświatowych, o której mowa w ust. 1. Zmniejszoną kwotę subwencji ogólnej minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje jednostce samorządu terytorialnego w sposób określony w niniejszej ustawie.

4. W przypadku gdy kwota zmniejszenia potrzeb oświatowych, o której mowa w ust. 1, jest wyższa od należnej jednostce samorządu terytorialnego kwoty subwencji ogólnej na ten rok, odpowiedniemu zmniejszeniu podlega także kwota przypadających jednostce samorządu terytorialnego środków rezerwy, o których mowa w art. 114.

5. Jeżeli przed ustaleniem kwoty zmniejszenia potrzeb oświatowych, o której mowa w ust. 1, jednostka samorządu terytorialnego otrzymała część subwencji, a po zmniejszeniu nie jest uprawniona do ich otrzymania, zwraca do budżetu państwa otrzymaną kwotę subwencji ogólnej.

6. Do ustalenia subwencji ogólnej na rok 2026 uwzględnia się kwotę subwencji ogólnej jednostki samorządu terytorialnego z roku 2025, pomniejszoną zgodnie z ust. 3.

¹⁵⁾ Artykuł 76 zawiera zmiany do ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Art. 116. Przepisy niniejszej ustawy w zakresie:

- 1) ustalania i przekazywania dochodów jednostek samorządu terytorialnego,
- 2) ustalania i przekazywania dochodów związku metropolitalnego,
- 3) opracowania projektu ustawy budżetowej i projektów uchwał budżetowych,
- 4) ustawy budżetowej i uchwał budżetowych,
- 5) opracowania projektów uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej,
- 6) uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej,
- 7) udzielania dotacji

– stosuje się po raz pierwszy na rok 2025.

Art. 117. Uchwały podjęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc niedłużej niż do dnia dokonania w 2025 r. aktualizacji, o której mowa w art. 43 ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 73⁷⁾.

Art. 118. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 28 ust. 6, art. 42 ust. 8 i 12 oraz art. 42a ust. 3 ustawy uchylanej w art. 120 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 26 ust. 6 oraz art. 45 ust. 8 i 9, niedłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 119. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w terminie do dnia 30 czerwca 2026 r. przedłoży reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego informację o skutkach obowiązywania ustawy wraz z ewentualnymi propozycjami zmian.

Art. 120. Traci moc ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 356).

Art. 121. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia¹⁶⁾, z wyjątkiem:

- 1) art. 19, art. 20, art. 46, art. 56–58, art. 72 pkt 2, art. 73 pkt 1–7, 9–18, 20 i 21, art. 74, art. 76 pkt 2 i 3 oraz art. 77, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.;
- 2) art. 73 pkt 8, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

---

¹⁶⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 24 października 2024 r.